صدای آزادی

گستره‌ی توزیع: استانهای کرماشان،آذربایجان غربی،ایلام، همدان،کردستان، لرستان* سال هفدهم * ۴ تیرماه ۱۳۹۹*

شماره ۵۷۷ * ۸ صفحه * ۱۰۰۰تومان

یادداشت اختصاصی استاد اردشیر کشاورز

پنج ماه در قرنطینه‌ی کرماشان

استاد اردشیر کشاورز پژوهشگر نامدار کرماشانی در اواخر سال گذشته به دلیل عارضه قلبی در یکی از بیمارستان های پایتخت بستری شد و در اوائل اسفندماه به کرماشان بازگشت تا در قرنطینه ای خود خواسته، فصلی دیگر از زندگی پژوهشی و فرهنگی خود را بگذراند. ایشان در یک یادداشت کوتاه که برای صدای آزادی ارسال کرده، ضمن شرحی مختصر از وضعیت قرنطینه، از مردم بافرهنگ استان که در ایام کسالت؛ پیگیر احوالش بوده اند، قدردانی نموده است:

ص۲

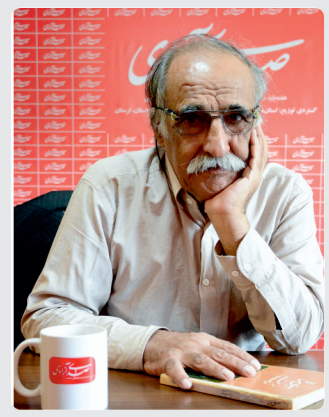

استاد منصور یاقوتی و

دریچه‌ای بر بابک خرمدین

سرمقاله

مدیریت ناکارای کرونا در کرماشان

●جلیل آهنگرنژاد

زلزله بلایی طبیعی بود. سیل را هم می شود توجیه کرد که بالاخره به دلایل خاصی همچون: موقعیت جغرافیایی می‌توانست شامل کرماشان و خوزستان و لرستان شود. اما کدام پارامترها کرونا را هم تنها شامل حال این استان ها و بویژه کرماشان کرده است!؟ باز هم فرصتی برای گریز هست!؟ باز هم می شود توجیه کرد که کرونا از سمتی آمده که تنها شامل کرماشان و خوزستان شده است؟ این را دیگر نمی شود با هیچ پاک کنی پاک کرد که مدیریت استان بر خلاف تقدیرنامه ها، کاملاً ضعیف عمل کرده است...

صفحه ۲

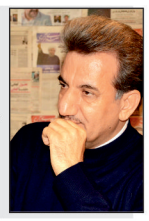

یادداشتی از

فریبرز عباسیان

تصمیمات کرونایی

مسؤولان کرماشان

هەڵگەردانێگ لە

ئەشکان میری:

سەبارەت دونیا

لە شوون کرونا

کۆرۆنا عەمەڵ کەێ بازوەند شۆعار دەێ و تەشویقی گرێ؛

کۆرۆناو کرماشان شاربێ دەسەڵات

فێشترەک لە جاران هۆرمان وە خوەمانەو بوو

وقتی مدیریت ناتوان!، اثر باستانی تاقوەسان‌را تهدید می‌کند!

دکتر بیژن کلهرنیا صاحب‌نظر در شهرسازی و توسعه:

مسؤولان به خواست مردم توجه کنند

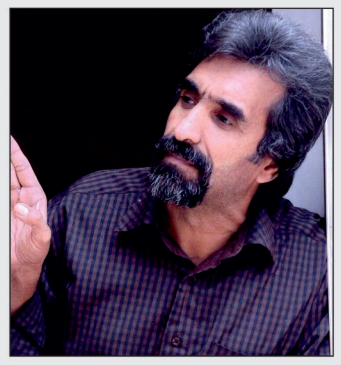

دقایقی با صیدمحمد پرور

شاعرمثنویهای‌شیرین‌کوردی

کرماشان، بالێبەسێگ

لە ناو دەس کۆرۆنا

مەردم نازار کرماشان! دەمامە(ماسک)بوەسیم تا حاڵ نیشتمانمان خاسەو بوو

دبستان دخترانه هوشمند

پردیسه

مجهز به پروتکل‌های بهداشتی

با معلمانی مجرب و حرفه‌ای

زیر نظر:دکترین علوم تربیتی و روانشناسی

مدرسه‌ی متفاوت را تجربه کنید

مدرسه‌ای بدون کیف

با آموزش‌های نوین و بروز

تکلیف در مدرسه و استمرار یادگیری در خانه

کلاس‌های فوق برنامه و جذاب، کافه‌کتاب و پانسیون بعدازظهر

کشف و هدایت استعدادهای دانش‌آموزان

دارای باغچه مدرسه و محیطی جذاب و دلنشین

همراه باآموزش‌های آنلاین و تکمیلی در شرایط ضروری

دبستان هوشمند واقعی

تلفن: ۰۹۹۲۸۲۳۶۲۱۲ و ۰۹۰۲۴۷۷۱۲۱۲ * نشانی: سه‌راه ۲۲ بهمن، بن بست نازپروریان

استاد کشاورز پس از ۵ ماه در قرنطینه: شما عزیزان را هرگز از یاد نبرده و نمی‌برم!

استاد اردشیر کشاورز پژوهشگر نامدار کرماشانی در اواخر سال گذشته به دلیل عارضه قلبی در یکی از بیمارستان های پایتخت بستری شد و در اوائل اسفندماه به کرماشان بازگشت تا در قرنطینه ای خود خواسته، فصلی دیگر از زندگی پژوهشی و فرهنگی خود را بگذراند. ایشان در یک یادداشت کوتاه که برای صدای آزادی ارسال کرده، ضمن شرحی مختصر از وضعیت قرنطینه، از مردم بافرهنگ استان که در ایام کسالت؛ پیگیر احوالش بوده اند، قدردانی نموده است:

بعد از یک ماه بستری بودن در بیمارستان و با ترخیص و بیتوته در خانه دخترم در تهران که از همه قسم و نحو و گونه‌ای مورد مرحمت و اکرام شما عالیجنابان و بزرگواران کرمانشاهانی و کرماشانی بهره مند شدم، از درگاه سبحان سپاسگزارم که خاک کف پای مردم شهری و عشایری استان قرارم داد.

روز دوم اسفند به کرماشان آمدم و از آن روز تا این روز یعنی پنجم تیرماه ۱۳۹۹ چهار ماه با احتساب ماه بهمن، ۵ ماه است برای حراست از جان خود و البته شما عزیزان، از شعار مقدس «در خانه بمانید» خود خواسته پیروی کردم؛ کسی را ندیده ام انسانهای شریف و عزیز را، جز سرورم، یعنی همسرم؛ مایه حیات و عزتم که پرستارم هست جز در صفحه تلویزیون نظاره نکرده ام حتی بچه‌های عزیز تر از جانم که رعایت حالم را کرده تا به لطف و عنایت شما بزرگواران از این بلیه رها شویم آن هم تنها با عنایت خداوند گار یکتا که ملجاء و پناهی جز ذات کبریائیش نیست.

ویروسی حقیر و بسیار کوچک، علم را مغلوب کرده است که در فضای مجازی آمده بود ممکن است دانش بشری هرگز قادر به تهیه واکسن «کوید ۱۹» نباشد اما در این وانفسا فرصت را غنیمت می شمریم و به حصار گسترده مطالعه دانش می پردازیم که متضرر نمی شویم. شما عزیزان را هرگز از یاد نبرده و نمی‌برم هرچند از دیده نهان باشید، در دل جای دارید.

به امید روزگاران شادمانی. از یاد خدا غافل نشویم

یا حق / اردشیر کشاورز پنجم تیرماه ۱۳۹۹ کرماشان

سرمقاله

مدیریت ناکارای کرونا در کرماشان

جلیل آهنگرنژاد

برای موفقیت و یا عدم توفیق یک تیم مدیریتی استانی کدام پارامترها باید مورد تحلیل قرار گیرد؟ و یا به زبان ساده تر چگونه باید بدانیم استاندار و تیم کاری‌اش موفق بوده اند یا نه؟! پس از تغییر دو استاندار در دولتی که با نام «تدبیر و امید» معرفی شده بود، بازوند از لرستان و نهاوند رهسپار کرماشان شد.

از همان روز معارفه که مهمانان همتبارش سالن شهدای دولت استانداری را فتح کرده بودند، بسیاری به شعاری بودن و نمایشی عمل کردن بازوند ایمان آوردند. طولی نکشید که کارهای نمایشی را شروع کرد. بازوند آمد زلزله هم آمد! بازوند آمد سیل هم آمد! و دهها اتفاق کوچک و بزرگ که هر کدامش موجی شد تا طاووس کاخ سفید استانداری کرماشان بیشتر به نمایش بپردازد.

از اقبالش خوش وی، بسیاری با همین تبلیغات او را مدیری موفق می دانستند. سال ها گذشت اما نه از صف بیکاران کرماشان کسی کسر شد و نه اتفاقات مثبت اقتصادی موج امید را در دل های مردم رنجدیده ایجاد کرد.

زلزله بلایی طبیعی بود. اگر عزمی ملی برای حل مشکلات زلزله وجود نمی داشت، نمایش در شبکه های یک و دو و سه و چهار نه آواری از سر مردم برمی داشت و نه می توانست اتفاقی شیرین را رقم بزند تا کام تلخ شده ی مردم شیرین شود. هنوز هم زخم های زلزله تسکین نیافته اند.

سیل را هم می شود توجیه کرد که بالاخره به دلایل خاصی همچون: موقعیت جغرافیایی می‌توانست شامل کرماشان و خوزستان و لرستان شود. اما کدام پارامترها کرونا را هم تنها شامل حال این استان ها و بویژه کرماشان کرده است!؟ باز هم فرصتی برای گریز هست!؟ باز هم می شود توجیه کرد که کرونا از سمتی آمده که تنها شامل کرماشان و خوزستان شده است؟ این را دیگر نمی شود با هیچ پاک کنی پاک کرد که مدیریت استان بر خلاف تقدیرنامه ها، کاملاً ضعیف عمل کرده است.

اگر چه تیم درمان استان به گواه همگان سختکوشانه در حال مبارزه با کروناویروس است و در این عرصه با تمام جان دل در حال تلاش برای سلامتی مردم است، اما تیم ارشد مدیریت استان، نه تنها حال کادر درمان را به درستی درک نکرد، بلکه حتی نتوانست با تصمیمات به موقع و مدیریت قرنطینه ، به کاهش آمار مبتلایان کمک کند.

امروز مجموعه‌ی مدیران ارشد استان مسؤول حفظ جان مردم هستند. مسؤولیتی که شاید تا قبل از کرونا جدی و در اولویت نبود. اما اکنون اولویتی ویژه دارد.

سخن آخر اینکه اگر می توانید، درست عمل کنید و گر نه رفتن تان بهتر از ماندن است. مردم هم خادمانشان را فراموش نمی کنند و هم کسانی که در حقشان کوتاهی کرده اند. این را رفتگان از این استان به تلخی درک کرده اند. می دانیم به زودی زمان رفتن فراخواهد رسید. رفتنِ دولتی که آفتابش لب بام است.

هاوولّاتی نازار

ده‌مامه(ماسك)بوه‌سیم تا حال نیشتمان‌مان خاسه‌و بوو

بی خیال خطر کروناویروس، شهرهای استان از اواخر اردیبهشت ماه حالتی عادی دارند. خیابان های شلوغ، مسیرهای پر تردد، پاساژها و مراکز خرید سربسته ای که انگار خبری از ویروس مهلک کرونا ندارند. جدا از اینها بسیارند کسانی که اعتقادی به بستن ماسک و رعایت اصول بهداشتی ندارند و حتی برخی از جوانترها این امور را بیشتر شوخی می دانند.

سهل انگاری ها استان کرماشان را آزار می دهد. از یک طرف مسؤولان، انگار به دلیل سیاستی نانوشته و یا دیکته شده مبارزه با همه گیری را از اولویت کاری انداخته اند و بیشتر به امور عادی استان توجه دارند و مدیر ارشد استان هم بیشتر دلخوش به شعار است تا عمل در حالی که کرونا شعار نمی دهد بلکه با بدترین شکل، می کشد! و از دیگر سو سهل انگاری مردم هم درد افزون شده است. مردم باید بیشتر حواسشان باشد. باید بدانند که کرماشان در طول سالیان نزدیک و دور نشان داده که مدیر دلسوزی ندارد و اتفاقی ناخوشایند اگر بیفتد، دردشر مردم بیش از پیش خواهد شد.

ایرنا در بخشی از یک گزارش آورده است:« نتیجه بی توجهی به هشدارهای پزشکان و کادر درمان و مسوولان باعث شده تا هر روز عده بیشتری از مردم در دام کرونا گرفتار و برخی خانواده ها داغدار و عده ای از مردم قربانی این ویروس مرگبار شوند.

باورش سخت است با اینکه هر روز شاهد مرگ یک عزیزی در سکوت و بی خبری بر اثر ابتلا به کرونا و خاکسپاری متوفیان بدون هرگونه آیین و در تنهایی هستیم اما بازهم نگاه به این صحنه های دلخراش و تکان دهنده و باز نشر غم و رنج خانواده های متوفیان در فضای مجازی و شبکه های اجتماعی درس عبرتی برای عده ای که کرونا را جدی نگرفته اند، نمی شود.

مسوولان به خاطر حفظ جان مردم و در راستای صیانت از سلامت افراد برگزاری هرگونه آیین های تجمعی از جمله عروسی و یا عزاداری و یا برپایی هرگونه همایشی را منع کرده اند اما باز هم شاهد برپایی جشن های خانوادگی و جمع شدن در منازل یکدیگر از سوی برخی مردم هستیم که در این شرایط کار درستی نیست و این نادیده گرفتن اقدام های مسوولان و تلاش های کادر درمان است.

برای قدرشناسی از تلاش های کادر درمان و همراهی مسوولان بهداشتی باید حتما موازین بهداشتی، فاصله اجتماعی و اقدام های پیشگیرانه را لحاظ کنیم تا خدای ناکرده شاهد فاجعه نشویم. ما باید بپذیریم که کرونا حالا حالاها تمامی ندارد و این ویروس تا مدتی میهمان لنگر انداخته زندگی های ما است از این رو برای مقابله با این بیماری ویروسی باید سبک زندگی هایمان را تغییر دهیم و ضمن شستشوی مداوم دست ها و رعایت فاصله اجتماعی و موازین بهداشتی در صورت داشتن هرگونه علایم بیماری در منزل بمانیم و در سطح شهر و خیابان ها و معابر تردد نکنیم زیرا انتقال ویروس یعنی بیمار شدن نزدیک ترین عزیزان خانواده های خودمان.»

دعوتنامه‌ای برای مشارکت در امری خیر

مدرسه سازی جزو آن دسته از کارهای ماندگار و خیری است که با بالا بردن سطح دانش و فرهنگ جامعه در ارتباط بوده و از این حیث اغلب مورد توجه خیرین قرار می گیرد. اکنون فرصتی فراهم شده که همه افراد جامعه با هر سطح درآمدی می توانند در این امر خیر مشارکت داشته باشند.

طرح آجر به آجر طرح جدیدی است که این روزها برای سهیم کردن اقشار مختلف جامعه در امر مدرسه سازی در حال اجرا است و بر اساس آن هر فردی حتی به اندازه هزینه خرید یک آجر می تواند در ساخت مدرسه با دیگر خیرین همراه شود.

مرزبان نظری مدیر کل نوسازی و تجهیز مدارس استان کرمانشاه در گفت و گو با ایسنا، با دعوت از خیرین برای شرکت در طرح آجر به آجر برای سهیم شدن در امر مدرسه سازی،از این طرح به عنوان یک طرح تحولی یاد کرد و افزود: اجرای این طرح مشارکت مردمی و حضور بیشتر خیرین را در احداث و تجهیز فضاهای آموزشی استان به همراه خواهد داشت.

به گفته نظری حذف مدارس کانکسی بالای ۱۰ نفر دانش آموز، حذف مدارس مخروبه روستایی، بازسازی مدارس شهری با تراکم بالای جمعیتی و ... از جمله اهداف اجرای پویش آجر به آجر است.

وی در ادامه بر استفاده از ظرفیت‌های فرهنگی و رسانه‌ای استان جهت عملیاتی شدن طرح تحولی آجر به آجر تاکید کرد و گفت: در این راستا باید از تمام ظرفیت‌های استان برای حضور پررنگتر خیرین در امر مدرسه‌سازی استفاده شود.

نظری ادامه داد: در این پویش عموم شهروندان با هر میزان درآمد و توانایی مالی که دارند می‌توانند ماهانه به هر میزان که تمایل دارند، در امر مدرسه سازی مشارکت کنند.

نظری گفت: راه های مختلفی برای شرکت در این کمپین مثل پرداخت از طریق درگاه‌های اینترنتی با مراجعه به سایت اداره کل نوسازی مدارس و یا مشارکت از طریق مجمع خیرین مدرسه ساز استان وجود دارد.

مدیرکل تجهیز و نوسازی مدارس کرمانشاه در ادامه اشاره ای هم به مشارکت خوب خیرین در جریان زلزله ۷.۳ ریشتری آبان ماه سال ۹۶ استان کرمانشاه داشت و گفت: پس از این زلزله خیرین ۲۳۳ مدرسه با ۹۰۰ کلاس درس در استان ساختند.

وی ادامه داد: خیرین مدرسه ساز استان کرمانشاه پس از زلزله ۱۲۲ میلیارد تومان برای ساخت مدرسه در استان کرمانشاه کمک کردند که رقم قابل توجهی است.

نظری سپس با اینکه ۷۵ مدرسه دیگر نیز با حدود ۱۷۰ کلاس درس توسط خیرین مدرسه ساز در دست ساخت است، ابراز امیدواری کرد: بخش عمده‌ای از این کلاس‌ها تا مهرماه امسال به بهره برداری برسد.

انا لله و انا الیه راجعون

برادر گرامی جناب آقای دکتر مجید یزدان‌پناه

مدیر کل محترم آموزش و پرورش استان کرمانشاه

بدینوسیله درگذشت برادر ارجمندتان

زنده‌یاد حمید یزدان‌پناه

از فرهنگیان خوشنام و با اخلاق گیلان غرب را به شما و خانواده‌های گرامی وابسته تسلیت می‌گوییم و برای آن عزیز سفر کرده غفران الهی و برای بازماندگان صبر جمیل مسئلت می‌نمایم.

حسین محمودی

ویژه‌ها

استاندار کرمانشاه: خانه‌های خالی را شناسایی کنید

استاندار کرمانشاه از آغاز طرح شناسایی واحدهای مسکونی خالی برای اخذ مالیات خبر داد و گفت: دستگاه های نظارتی خانه‌های خالی را در استان شناسایی کنند.

کرمانشاه هوشنگ بازوند در این دستور صادره، آورده است: مشاوران املاک، مردم و مسوولین برای کنترل قیمت اجاره بهاء مسکن پای کار آمده اند.

وی افزود: براساس مصوبه ابلاغی ستاد ساماندهی اجاره مسکن هیچ دفتر املاکی حق انعقاد قرارداد اجاره بیش از ۲۰ درصد را ندارد و اکیپ های گشت بازرسی اتحادیه املاک بر این روند اجرای طرح نظارت خواهند کرد.

فرماندار کرمانشاه نیز هفته گذشته در گفت وگو با خبرنگار ایرنا، از تشکیل ستاد ساماندهی اجاره مسکن در مرکز استان خبر داد و گفت: این ستاد بر رهن و اجاره مسکن در شهر کرمانشاه نظارت ویژه خواهد داشت تا از افزایش خودسرانه قیمت املاک جلوگیری شود.

به گفته فضل الله رنجبر، نمایندگان دستگاه قضایی، فرمانداری، اداره بازرسی، اتاق اصناف و نماینده اتحادیه بنگاه داران معاملات ملکی در این ستاد عضو هستند.فرماندار کرمانشاه توضیح داد: براساس تصمیم گرفته شده در این ستاد قیمت اجاره بهای مسکن در شهر کرمانشاه تنها می تواند تا سقف ۲۰ درصد نسبت به سال گذشته افزایش داشته باشد و این افزایش قیمت براساس نظر کارشناسان در مناطق مختلف متفاوت است.(ایرنا)

بوزین و مره‌خیل کرمانشاه همچنان در آتش می‌سوزد

آتش‌سوزی منطقه حفاظت شده بوزین و مره‌خیل آغاز شده، با گذشت نزدیک به ۴۸ ساعت، همچنان ادامه دارد و بعد از مهار چند باره، آتش دوباره شعله‌ور است.

آزاد شیخ ویسی فرمانده یگان حفاظت محیط زیست استان کرمانشاه در گفت و گو با ایسنا، درباره جزییات این آتش‌سوزی گفت: حریق در منطقه حفاظت شده بوزین و مره‌خیل از ظهر روز پنجشنبه آغاز شد و با گذشت دو روز با وجود همه تلاش‌هایی که برای اطفا حریق انجام شده، هنوز ادامه دارد.

وی ادامه داد: اگرچه چند بار شعله‌های آتش فروکش کرد، اما شاهد شعله‌ور شدن مجدد آن بودیم.

به گفته فرمانده یگان حفاظت محیط زیست استان کرمانشاه، هم اکنون نیروهای یگان حفاظت محیط زیست و مردم بومی منطقه برای مهار آتش پای کار هستند و تلاش‌ها با وجود صعب‌العبور بودن منطقه همچنان ادامه دارد.شیخ ویسی اضافه کرد: برای استفاده از بالگرد هم درخواست دادیم، اما گفته شده به دلیل شیب زیاد منطقه امکان استفاده از بالگرد وجود ندارد.

وی با بیان اینکه هنوز مشخص نیست عامل آتش‌سوزی چه چیزی بوده، تاکید کرد: وسعت دقیقی که در آتش سوخته نیز هنوز برآورد نشده است.

فرمانده یگان حفاظت محیط زیست استان کرمانشاه خاطرنشان کرد: با پای کار بودن نیروهای یگان حفاظت محیط زیست و مردم منطقه امیدواریم هرچه زودتر آتش فروکش کند.شیخ ویسی با اشاره به وسعت حدود ۲۷ هزار هکتاری منطقه حفاظت شده بوزین و مره‌خیل، یادآور شد: این منطقه دارای پوشش گیاهی و جانوری غنی و زیستگاه برخی گونه‌ها از جمله گوزن شوکا، پلنگ و... است.وی ادامه داد: از ابتدای امسال سه مورد آتش سوزی در مناطق تحت مدیریت محیط زیست استان داشتیم که یک مورد بزرگ دیگر آن با وسعت ۳۵۰ هکتار مربوط به همین منطقه بوزین و مره‌خیل بود و سایر موارد در زمان کوتاهی مهار شد.

زانستگای رازی دیواتر لە کومەڵگا

ئەشکان میری:بێ گومان جیا لە دەسەڵاتی زانستی هەر زانستگایگ ئڕا هەر وڵات و دێمەنێک، رخنەی فەرهەنگی ئەو زانستگا لە سەر کومەڵگا وە تایبەت کومەڵگای خۆماڵی ئەو پارێزگا و شارەسە . بەش قورسێگ ک لە سەر شان هەر زانستگایگ سەنگینی کەێد و باێس رخنەی فەرهەنگی ئڕاێ هەر زانستگایگ ئەرک ئەو بوود .

لە هەفتەێ رابردوو شار سنە و تایبەت زانستگاێ کوردستان بەشدار هەڵکەفت فەرهەنگی فرە گرێنگ و نیشان دارێگ لە مێژوێ زانستگاێل ئێران تایبەت و تەک بیو. کۆنگرەێ ناوداران کوردستان، نە تەنیا گەلاێ زەرێنێگ ئڕا شار سنەو پارێزگاێ کوردستان بیو، بەڵکەم هەڵکەفتێگ گەورا و گران ئڕا زانستگا کوردستان وە حساو تێد ک جێ پاێ قورس خوەێ نە تەنیا لە کارەگەری فەرهەنگی لە پارێزگەی کوردستان بەڵکەم لە دونیا نیشان.

لە نوورگەێ تر، ساڵەیل دیورێگە ک زانستگا کوردستان لە گەوراترین زانستگاێ کرماشان (گەوراترین شار کوردنشین)، رازی، کارەگەری و دەسەڵات قورس ترێگ لە بەش فەرهەنگی نیشان داس ک کۆنگرەێ ناوداران کورد دەس بان ترین و دیار ترین ئەی دەسەڵاتەیلەسە . لە ئەورێکە کرماشان لە دریژاێ دیرووک ناودارەیلێگ گەورا جوور شارام نازری، کەیان کەڵهۆڕ، عەلی ئەکبەر مۆرادی، مەنسوور یاقوتی، پروفسور شەمسی پوورو ... داشتێ و دێرێد وە داخەوە، زانستگا رازی نەتەنیا نەتیونستێ رێزگرتن خاسێگ ئڕایان بگرێد، بەڵکەم لە ئەرک راسی خوەێ ک کارەگەری فەرهەنگی لە سەر کومەڵگای کرماشانە دەس کیشاس و جێ مەنیە .

جێ دێرێد ک رووشن هیورەیل و خەڵک کرماشان، لە کار وە دەسەیل زانستگاێ رازی داوە بکەن ک مدووی ئەی بێ دەسەڵاتی و کەم کاریە ک لە ساڵەیل دیورێگ داشتنە چەس. ئەگەر زانستگایگ وە گەورەئی و بنچیە داری رازی نەتیونێد بەشدار چالاکەیل فەرهەنگی ئەویش لە حەد ناو نەتەوەئی بوود، وە چ حساوێگ خوەێ لە زانستگایگ گەورە و کارگەر زانێد؟

دەروەچ

دیونم وە سر کیوچەگەیان زار بنیشی!

● ئەشکان میری

ئێرەنگە ک تەمام دونیا گەرد نەخوەشی کۆرۆنا ریو وە ریو بیە، بێجگە لە گێچەڵەیل سڵامەتی و هەوڵ داێن ئەڕا سارێژ کردن ئێ نەخوەشیە، ئابووریش (اقت×اد) وە گێچەڵ گەورایگ دچار بیەو فرەیگ لە دەوڵەتەیل و بنکەی ئابووری ریو وە زەرەر کردن چینە. وەڵام وە راێ کارناسەیل کومەڵگا ناس و ئابووری، نە تەنیا ئێرەنگە بەڵکەم لە شوون سارێژ نەخوەشیش دونیا گەرد فەزایگ تازەو ریو وە ریو بوود ک گەرد جارانێ فرە فەرق دێرێد. ژئوفری گەرت (Geoffrey Garrett) (لە وەتارێگ ک بنکەێ ئابووری دونیا (World Economic Forum) بەڵاو کردیە سەبارەت لە ئاڵشت دونیا لە شوون نەخوەشی کۆرۆنا ئیوشێد:

"ئەڕا سەدەیل فرەێگ شار نیشنی و دونیا سازی گێشتی (جهانی سازی) دو فاکتور گرێنگ ژیانەوێ دونیای مودرن بیو. ئابوور دونیا لە ژێر ٤٠٪ لە ساڵ ١٩٨٠ تا ئێمروو، رەسیەسە ٦٠٪، هەناێ ئی ساڵەیلە مەردم شار نیشن ب□نە نزیک وە چووار میلیارد نەفەر، یانێ چشتێگ فرەتر لە دو کوت دونیا. ئێرەنگە ڤیرووس کۆرۆنا ئێ دو بەش گرێنگە شیوانێە. وەرەجە ئی نەخوەشیە، رەوشت ئی چەن سەدە وەرەو فرە بیون ئابوور و تجارەت، پیول دانان لە کارێگ و زەنجیرەیل گەورەی بەش داری کردن مەردم لە ئابوور دونیا بیو. سەبارەت لە سەنعەت و خەرج کردن، پەێوەندی ئایەمەیل گەرد یەک، وە شوون کەفتن هێز و پیول وەرەو ئامانج خوەمان نزیکەو بیوایم.

ساڵەیل نزیکەو بیون لە ساڵ ٢٠٠٨ زاینی، ئابوور و پیول دونیا وە بەرز ترین جێ خوەێ رسیود، تا ئەو جێە ک هاو تەرازی ئابووری دونیا لە یەک شێوێا و پوپولیسم وڵات گرتەو وەر. لەورە بیو ک فەزایگ زمز دونیا سازی گێشتی و کووچ کردن لە وڵاتەیل رووژئاوا درس بیو.

وە دڵنیاوە، چالاکیەیل وڵاتەیل نووا کەفتێ لە کۆرۆنا ڤیرووس، ئی ئاکامەیلە وە هێز و گەورە تر کەێد. وەی بوونە ک تەمام چشتەیل ناو نەتەوەیی مەترسی دارن و وە کار نیەتێەن.

بێ گومان ئیە ک ئیوشیم دژمەنایەتی جەهانی سازی لە تەمام دونیا بەڵاو بوود، چەو و دڵ گشتمان ترسنێد. کەمتر پیول دەر تێەریم، چشتەیل کەمترێگ ئەڕا هەڵوەژاردن دێریم و قیمەتەیل بان تر چن. وە داخەوە، ئەمنیەت کەمترو کەێد و هاوکاری لە دونیا تێدەو خوار وەڵام لە لاێگ تر، دژمەنایەتی ناو نەتەوەیی فرەو بوود.

کەمتر جەمو بوون، دیورتر بکەفن! لێوا دیارە، شار نیشنی لە هەرچێ چشتە فرەتر تیوش گێچەڵ تێەید. ئەر دونیا سازی گێشتی بنەیمنەو لا، شار نیشتنی لە گێچەڵەیل ئابووری دونیا دیورە. وەی بوونە ک نە تەنیا مەردم ئەڕا پیول دەر هاوردن بار کەنە شار بەڵکەم ئەڕا ئستایل و رەوشت شارنیشنی، ماڵ ئەڕا شار بار دەن و ژیانەوێ شار هەڵوەژنن.

لە شوون کۆرۆنا، مەردم فرەتر لە چەمەن دەفەر (ق×ار) و ئوتوبوسەیل شلووق، کافەو رستورانەیل، تاتر و سینەمایل، دوکانەیل و ئدارەیل ترسن. شلووقی رووح شارەیلە، وەڵام ئێرەنگە رووح شارەیل، جەسەێ مەردمێ وە تاڵان بەێد. ئەو بەش لە مەردم ک تیوەنن شار چووڵ بکەن بێ هیوچ پرسیارێگ ئی کارە کەن، وەڵام بەشێگ ک نیەتیوەنن، گیانێان کەفێدە مەترسی و فرەێگ لە پەێوەندی و کارەلێان کەمو بوود. فرە سەختە هیور کردن وە مەنهەتەن (Manhattan ( ) بەشێگ لە شار نیویورک) بێ مترو و پیادە گەز کردن خیاوان پەنجم وەڵام وە بێ گومان لە شوون کۆرۆنا ئی بیرەوەریە تێدەو دی.

وە مدووێ ئەوێکە شارەیل بەشداری گرێنگ و قورس ئابوورن، چووڵ بیونێ تیونێد چەرخ ئابوور بشکنێد و دونیاێ مودرن سەقەت بکەێد. ئەڕا ئەوێکە بزانیم چەنێگ شار نیشنی گرێنگە، تیونیم بنوورپیمنە چەن سدەێ ئاخر ک هەناێ مەردم لە ئابادیەیل هاتنە شار چەنێگ تیوەنستن ئابوور و کسب گەش بکەن و فەقر و نەداری کەمو بوود. وەڵام ئابوور و پیول تەنیا بەشە نین ک لە چووڵ بیون شارەیل زەرەز کەن، لە کەم بیون چالاکیەیل کولتوری (فعالیت های فرهنگی) تا ئاڵشت بیون ئەقلیم لە زەرە بێ بەش نیەمینن. وە راس، ئەڕا ئەوێکە سەنعەت گەورەتر بوود بایێس شارەیل وە نوورگەێ ژینگە پارێزێگ برەسن.

دونیایگ کەمتر جەهانی و کەمتر شارنشین ئەڕام دڵخوەشی نەێرێد. ئی دونیا بێ گومان ئابوور خاپوورکەێد، پەێوەندی کومەڵایەتی کەمو کەێد و دژمەنایەتی لە بەێن مەردم فرەو کەێد.

چالاکیەیل فوری ئیمە لە وەراێوەر کۆرۆنا ئیمە وەرەو دونیایگ کەمتر جەهانی و کەمتر شارنیشن بەێد. وەڵام ئیمە بایەد خوەمان ئەڕا گێچەڵەیل بانان حازر بکەیم. هەرچەن لە دونیای شوون کۆرۆنا هەنگاو هەڵ بگریم، چاڵش و گێچەڵ فرەترێگ لە لاێن جەهانی بیون گێشتی و شارنیشنی بوودە تیوشمانەو. تەنیا رێ حەڵ، ها لە وە خاون کردن دونیای تازە نە ئاڵشت کردنێ"

کرماشان باڵبەسێگ لە ناو دەس کۆرۆنا!

● مازیار نەزەربەیگی

یەکێگ لە گرنگترین تایبەتمەنیەیل کوومەڵگای نووخواز یەسە گ هەر کەسایەتیێگ بتیوەنێد بەرپرس ئەرک و کار خوەی بوود. بەرپرس کار خوەمان بیون یانێ دەرەقەت شییەو کردن، یانێ فکرەو کردن، یانێ دپیەک کردن، یانێ لە شوون مدوو بیون، یانێ لە زانست و ئازمانەیلێ گ سرکەفتنە کەڵک گرتن، یانێ پەیوەندی دان وژینەی (خودبنیادی) وەل سێقای کوومەڵ؛ کوڵبڕ بتوام بیوشم یانێ لە ژێر کار نەدەرچێن.

ئەگەر مەردم یەی کوومەڵگایگ وە ئێ باوەڕە برەسن گ بایەس هەم هیورێیان وە خوەیان بوود و هەم هیورێیان وە دەورایەور خوەیان، تیوەنیم بیوشیم لە ناو یەی کوومەڵگای نووخواز ژییەم گ مەردمێ هەزەو ژیانێگ خاسن و تیوەنن پێش بچن تا وە ئامانجەیل خوەیان برەسن. ئەمان پرسیار گرنگ یەسە گ مەردم چیو تیوەنن وە ئێ باوەڕە برەسن، ئایا مەردم هەر لە ناو زگ داڵگەو هەزەو ژیانێگ نووخوازن یا بایەس لە ناو کوومەڵگا یای بگرن چیو بایەس بژیەن؟

لە ناو ئێ کوڵەوتارە توایم ئێ پرسیارە شییەو بکەیم، وە تایبەت گ ئێسە کۆرۆنایش هاتێیە و فرەتر لە ئەوسا هەوەجە وە ئێ پێشهاتە دیریم گ وەرە وەرە بچیمن وەرەو باوەڕەیل نووخواز.

ئەڕای جواو دان وە ئێ پرسیارە لە سێ شێوە گەپ دریاس: شێوەی یەکم لە خوار وەرەو بان نوورێد، یانێ هەزەو یەسە گ مەردم وە سەرچەوە بزانێد، یانێ یە مەردمن گ کوومەڵگا سازن. هەنای نوورپیمنە ئێ شێوەی شییەو کردنە فامیمن گ هەڵە نییە، ئەمان مەردم لە ناو یەی نیشتمان گەورا چیو تیوەنن وە یەکەو گرتن برەسن، لە کوو بزانن یەکەو گرتن چوەسە و چیو تیوەنن لە دەور یەک کووەو بوون تا ئەڕای بانان کوومەڵگای خوەیان بکووشن؟ وە مدوو یەسە گ یەی بڕ ترەک هاتنە و شێوەی دوێم نانسەو، شێوەی گ لە بان وەرەو خوار نوورێد، یانێ دەوڵەت. دەوڵەت هەر ئەو دەرفەت و دەسەڵات یەکەو گرتن مەردمە. ئەمان ئێ شێوەیشە گیچەڵەیل خوەی دێرێد، دەوڵەت یانێ چوە؟ لە کوو تێد؟ چیو بزانیم یەی دەوڵەت وە کار مەردم و کوومەڵگا تێد یا نە؟ سە دیونیم گ ئێ شێوەیشە سەریەخوەی نییە.

وە مدووە یەسە گ لە دنیای ئێمروو یەی شێوەی مەوج سێیمی وە دی هاتێیە، شێوەی گ لەوای ئانگوو یا بووڵ (ئاوەنگ) هەیتاهەیت لە ناوڕاس مەردم و دەوڵەت هات چوو کێد. یانێ بایەس لە گشت باوەتێگەو هەیتاهەیت لە ناوڕاس دەوڵەت و مەردم هامشوو بوود، لە باوەت رامیاری، ئابووری، پەروەردە کردن، داتەک نان و هەڵکەفتەیلێگ لەوای کۆرۆنا. ئەگەر ئێ هامشوو کردنە بووریەیدەو، ئەو وەختە کوومەڵگا تیوش شەڕ تێد، ئەگەر دەوڵەت خوەی وە گشت کارە بزانێد و مەردمیش بوونە سەریار دەوڵەت، کوومەڵگا تیوش شەڕ تێد، ئەگەر مەردم خوەیان وە گشت کارە بزانن و دەوڵەت دەرەقەت خوەی لە کیس بێد، هەم لەنوو کوومەڵگا تیوش شەڕ تێد؛ سە بایەس لە بان یەی هێڵێگ لە ناوڕاس ئێ دوانە پێش بچیمن، لە ناوڕاس هێڵێ گ پەیوەندیدەر مەردم و دەوڵەتە، هەنای لێوا پێش بچیمن، تیوەنیم وە ئامانجەیل یەی کوومەڵگای نووخواز برەسیم. ئەمان ئێ شێوە چیو ئافراندە بوود خوەی یەی پرسیار فرە گرنگ ترەکە، گ لە دریژەی ئێ نیوسمانە توایم پەیوەندیێ بێیەم وە گەپ کۆرۆنا تا خاستر لە ئێ شێوە برەسیمنەو.

کۆرۆنا یەی نەخوەشی ڤیرووسیە گ هێمان خاس دیاری نییە لە کوو هاتێیە و ئەڕای کوو تواد بچوود، هێمان واکسەن نێرێد و تا ئێسەیش فرە کەس کوشتێیە. لە ناو ئێرانیش لەوای نیشتمانەیل ترەک وەداخەوە گیان فرە کەس سەنێیە و هێمانیش پەسای سێنێد. لە ئێ ناوێنە، ناوچەی کرماشان دیوای ناوچەیل ترەک تیوش کۆرۆنا هات، مدوو سەرەکی ئێ گەپیشە یەسە گ کرماشان چیون بنیەی ئابووری نێرێد، تاجرەیل ئەودەری (خارجی) وەرەو پێ نیەتیەن. وە مدوو رامیاری دەوڵەتەگان، کرماشان فرە ساڵە تەنیا کەفتێیە، لەوای یەی جەزیرە وەپێ هاتێیە، و دیوای یەگ دەوڵەت وەت بەرزای (پیک) یەکم کۆرۆنا وە پەرتخ رەسیە، گشت فکر کردن گ کرماشانیش لەوای شارەیل ترەکە، ئەمان خەوەر نێیاشتن گ کرماشان یەی نیشتمان لە هیورەو چێیە، یەی جەزیرەس، و وەرە وەرە رێوارەگان هاتن و وەرە وەرە مەردم دەس نانە ناو دەس دەوڵەت تا کۆرۆنا لە کرماشان دیوای دو سێ مانگ وە بەرزای یەکم خوەی برەسێد. وەداخەوە بەرپرسەیل ئێ ناوچەیشە لە تەنیا چشتێ گ نەرەسینەسەو، گەپ بەرپرسایەتی و شارداریە، و ئەوقەرە هاز نێیاشتن گ بزانن کرماشانێ گ هێمان کۆرۆنا لەتێ وە بەرزای خوەی نەرەسیە، نەبایس لەوای شارەیل ترەک وەپێ بنوورن، و بایەس فرەتر هیورێیان بیواتاد، ئەمان هیورێیان فرەتر وە رمانن ماڵ مەردم بیو! مەردمیش دین دەوڵەت وێڵ کردێیە و پا خستەسە بان پا، خوەیان شلەو کردن.

لە ناو ئێ هەڵکەفتە دو مۆتیڤ سەرەکی دیونیمنەو، یەکێگ یەسە گ مەردم یەی سەرە چەوێیان ها دەم دەوڵەت گ بزانێد چوە ئیوشێد، دوێمین مۆتیڤ یەسە گ دەوڵەت هاز یە نێرێد وە زانیاری و دادیاری پێش بچوود تا گشت جی لەوای یەک بوون، وە دیونیم گ کرماشان لەوای گەپەیل ترەک لە ئێ گەپیشە مەنستە جی و مەردم بایەس لانکەم چەن مانگ ترەک لە ناو ئێ زیوخە بژیەن. لێرەسە گ تیوەنیم بیوشیم، پەیوەندیدەر دەوڵەت و مەردم وە خاسی هات چوو نیەکێد و ئەگەر ئێ هەمگە گیچەڵە دیریم، مدووێ نەبون ئێ پەیوەندیدەرەسە. دەوڵەت و مەردم بەرپرس کار خوەیان نیێن، مەردم نیەزانن گ یەی دەوڵەت خاس چوەسە و چیو بایەس لەلێ کەڵک بگرن، چیو لەلێ کار بتوان، چیو خوازیار ماف خوەیان بوون، ئەسەڵەن نیەزانن دەوڵەت چوەسە و فکر کەن دەوڵەت یەی خانە گ تێد نیشێدە ئەو بانە و بایەس چەوێیان وە دەمێ بوود و ئەویش گشت چشت زانێد و سەر لە گشت چشت دەر کێد و ئیمە تەنیا بایەس سەر بلەقنیم و دەس بنەیمە بان چەو.

لە ئەو لایەنیش دەوڵەتێ گ هەر لە ناو دڵ ئێ مەردمە ئەودی تێد هەم لێواسە، لەوای خانێگ نوورێدە خوەی گ بایەس گشت چشت بزانێد، ئێکەش هەنای تواد کارێگ بکێد رەسێدەو گ هیوچ نیەزانێد، خوەیش نیەزانێد ئەڕای چوە هاتێیە، پەشێوە، یەی جار چاڵێگ کەنێد، دوجارە تێد پڕیەو کێد، دارتەلێگ لە ناو زەین خوەی داچەقنێد، یەی جار خوەی لەلێ چووەدە بان، یەی جار تێدەو خوار، ئێکەش ئیوشێد درنیەسێ ئەمان دیاری نییە کی درنیەسێ، یەی جار رەنگ دیوارەگان کێد، یەی جار تێد دیوارەگە رمنێد، یەی جار ئیوشێد مەردم کووەو نەون کۆرۆنا هاتێیە، ئێکەش خوەی یەکەوگرتن ئەڕای مردم گرێد، یا ئیوشێد گووشت ئەرزان هاوردمە، بان بسێنن و مردم هیوژە بەنە دەر دکانەیل، گوشت کەم تێد، نرخێ بوودە دو بەرابەر و تازە شەوەکیان جمە رەسنەو گ چوە بیوە؛ یانە هاتێ لە یەی لایەنەو لەوای کومدی بوود، ئەمان لە راس تراژدیە!

مدوو ئێ پەشێو بیونە یەسە گ نە مەردم و نە دەوڵەت بەرپرس کار خوەیان نیێن و ئەڕای یەی ژیان نووخواز پەروەردە نەبونە، ئەڵبەت هەنای ئیوشیم مەردم یانێ زۆرم، وەنە کەسەیلێگ هەن گ رەسینەسەو، هەنای ئیوشیم دەوڵەت، یانێ رزار دەوڵەت، وەنە کەسەیلێگ هەن لە ناو دەوڵەت گ زانن و ئاگا هەن، ئەمان چیون زۆرم پەشێون و بەرپرس کار خوەیان نیێن، سە ئێ شێوەی ناریکە پیرووز بوودن. لە ناو دنیای ئێمروو یە سیستم یا رزار فکریە گ قسەی یەکم کێد، هەنای ئێ رزار فکریە پەشێو بوود، هەم مەردم پەشێون و هەم دەوڵەتەگێیان، سە رێکار ها لە شوون رزار.

لە باوەتی کۆرۆنا، زۆرم مەردم لە راس فکر کردن تیولەکیە، تەنانەت وە ئەو کەسەیلە گ خوەیان پارێزان تیولەکی کردن. ئازمان خوەم لە ئێ باوەتە یە بیو، چەن مانگ پێش دایەپیرەم لە دنیا چێ و ئیمە یەکەو گرتن نێیاشتیم، دیوای ماویگ هەرکە تەقیا پیمانەو هەر گلیە کرد گ ئڕا یەکەو گرتن نەنانیەنسەو، من بایەس باتامە ناو ئەو یەکەو گرتنە شەلکوت خوەم بکردام، تا ناوشان بچقیاتامە ناو خەرێ، ئڕا دەنگ نەکردینە! ئەڵبەت هەر ئەوانە گ لێوا وەتیان، وەداخەوە فرە کەس لەلێیان ئێسە کۆرۆنا گرتنە، گ ئەڵبەت داخ گەوراتر یەسە بختێ کەنە خودایا، ئیوشن کار خوداس، یانێ ئیمە هیوچ کارەیم، ئیمە هیوچیم، هەر لێوا ژییەیم، خودا خوەی پەسای گشت چشت گل دێد، گ ئێ باوەڕە وەداخەوە خسار فرەیگ وەپیمان رەسانێیە. خودا ئێ چشتەیلە لە هەرکە ئەشنەوێد، لە ناو پەروەندەگێ نیوسێدێ تا دیواروژ سیخەگە ئەڕای داخ بکێد، چیون خودا وە گشت کەسەیل ئەقڵ و ئختیار داس تا لەلێ کەڵک بگرن، وە هەنای وە درس لەلێ کەڵک نەگریم بایەس چەوەڕێ پەروەندەی رەش خوەمان بیومن، وە تایبەت لە ئێ دنیا. «ئێرڤین یالۆم» دەریون ناس ئامریکایی لە ئێ باوەتە ئیوشێد، تا هەنای بەرپرسایەتی ژیان خوەمان بخەیمنە مل کەسەیل تر گ تەنانەت کار خوەیانیش خاس وە پەرتخ نەرەسانە، لەوای یەی شیو گەن، یەی خان زوورئیوش، یا یەی چارەنیوس نادیار، ئیمە هەر لە شوون خوەمان مینیەیمن، ئیمە بایەس بزانیمن هایمنە شوون چوە و بایەس بتوایم و بگیوەڕیەیم تا ئەوانیش بگیوەڕیەن، گشت چشت وەل یەکا پەیوەندی دێرن.

هەنای نوورپیمنە کانتکست مێژگ ئێ ئایەمەیلە گ گشت چشت خەنە مل ئیەکەو ئەوکە، دیونیم گ یەی کوومە مۆتیڤ زێز وە یەک و پەشێو دێرن و هەر وەل ئەو کوومە مۆتیڤە ژیەن، ئەڵبەت ژیان گ نە، تەنیا بەنەو سەر، ئەڕای نموونە هەر ئەو کەسەیلە گ گلیە کردن ئڕا یەکەو گرتن نەنانینەسەو، لە باوەتی یەگ ئڕا ناو دیوەتەگانێ نیوسایمنە، هەم گلیە کردن، وەتن ناو دیوەت چیو نیوسن! نە تەنیا پیاگان، ژنەگانیش. ئێکەش وەپێیان خەوەر رەسیە گ باوگێگ دیوەت خوەی کوشتێیە، دەنە مل سەرا گ چیو دڵێ هاتێیە! یانە باوەڕەیل زێز وە یەک یا پارادۆکسیکاڵن گ وەداخەوە زۆرم مێژگ مەردم گرتێیە لە وەر و پەشێوێیان کردێیە. مدوو سەرەکی ئێ پەشێو بیونە یەسە مۆتیڤەیلێ گ دیریم پەشێون، کارەیلێ گ لە ناو کوومەڵگا پەسای ئەورێ چوود و فرەتر دەس دیرووک هالە تێ، زێز وە یەکن، لە یەی لاوە بانگەوازی کەیم ئەڕای ئیکس، ئەمان هایمنە شوون ئامانج ئیگرگ، و یەسە گ خوەمانیش پەشێو بیومن، ئێکەش هەنای خوەمان پەشێو بیومن، خوەمانیش نیەزانیم هایمنە شوون چوە، سە دەوڵەتێگ هەڵوێژنیم گ نەزانێد ها لە شوون چوە.

ئێ پەشێو بیونە هەر ئەو جوورە گ وەتم یەی مدوو سەرەکی دێرێد و ئەوە نەزانستنە. ئەڕای نموونە لە باوەتی کۆرۆنا، کابرا ئیوشێد من بنیەم فرە پڕهازە، کۆرۆنا چوە وە من کێد! چمان کۆرۆنا تێد ئیوشێد خودا یە چەنێگ قەبوە، وێڵێکە، بچمە شوون ئەوە گ بیوچگە! ئێ باوەڕێلە وە مدوو نەزانستنە، وە مدوو یەسە گ مەردم ئەو جوور گ بایەس پەروەردە نەبونە، چیون هەم خوەیان وە شوونێ نەچێنە و هەم دەوڵەتێ گ بتیوەنێد خاس پەروەردەیان بکێد، نەهەڵوێژانە.

یەی مدوو ترەکیش هەس گ گەپ نائمێد بیونە، فرە کەس هاتێ بزانن کۆرۆنا چوەسە، ئایەمەیلێگ زانا بوون، ئەمان نائمێدن، دنیا رەش دیونن؛ خسارێ گ یانە رەسن کەمتر لە ئایەمەیل نەزان نییە، وەداخەوە فرە کەس لە رووشنبیرەیل چێنە وەرەو ئێ لایەنە گ یەی سەرە ئیوشن کار تمامە، گشت مریم، گشت لە کیس چیمن، بێ یەگ لە شوون رێکارێگ بوون، بێ یەگ بکووشن ئەڕای ژیانێیان. ئێ بڕە هەرسەی زانان، ئەمان لە کیس چێنە چیون بەرپرس نیێن، چیون وە قەوڵ «زیگمۆند فروید» مەردم هەزەو ئازادی نیێن، هەر جوور بیوە خوەیان پابەس کەن، یا وە نەزانستن، یا وە نائمێدی یا وە سەرشێتی، چیون ئازادی وەل خوەیا بەرپرسایەتی تیەرێد، وە زۆرم مەردم لە بەرپرسایەتی ترسیەن.

ئێسە گ کرماشان تیوش شەڕ کۆرۆنا هاتێیە، ئەو کەسەیلە گ رەسینەسەو و نائمێد نیێن، چەنان کار تیوەنن بکەن. یەی کار سەرەکی یەسە گ نەخش پەیوەندیدەر دەوڵەت و مەردم بگرنەو دەس و هەیتاهەیت وە مەردم و دەوڵەت بیوشن چوە تیوەنن بکەن و چ کارەیلێگ نەبایەس بکەن. نە مەردم و نە دەوڵەت لە خاکەڕای خوەیان قدیس نیێن، ئیمە وە ناوناس مەردم بایەس هەیتاهەیت لە خوەمان رخنە بگریم، لە کارەیلێ گ کەیم، ئێکەش هەر ئێ رخنەیلە لە دەوڵەتیش بگریم، لە کارەیلێ گ کەن، دەوڵەت خان نییە، ئیمەیش وەردەس خان نییمن، ئیمە گشت یەکێگیم، گشت یەی کوومەڵگایم و بایەس لە شان یەک بیومن.

ئەڵبەت وەرجە هەر کارێگ بایەس پارادۆکسەیل زەینی خوەمان درسەو بکەیم، پارادۆکسەیلێ گ وەداخەوە وە مدوو ساڵیان ساڵ ژیان لە ناو مۆتیڤەیل زێز وە یەک وە دی هاتنە، ژیان لە ناو رووژهەڵات ناوێن وە مدوو بیون هزاران رەنگ و ئائین، پڕ لە پارادۆکسە و لە سەرەتای بێرەوری بایەس یانە دپیەکەو بکەیم، وەنە هەر لە شوون خوەمان، وە دەور خوەمان خڕ خوەیمن. سە کۆرۆنا جیا لە گیچەڵەیل ترەک نییە، ئیمە ئەڕای یەگ بتیوەنیم لە بەرابەر گشت گیچەڵەگان هێمن بمینیم، بایەس بچیمنە شوون رزارێ گ لە تێ مەردم و دەوڵەت پەشێو نیێن، وەل یەکا دووسن، وە یەک زانایی دەن، دەسمیەت یەک دەن، ماف یەک نیەخوەن.

ئەڕای یەگ برەسیمنە ئێ بەرە بایەس گشت کەسەیلێ گ رەسینەسەو، ئەوەیش لە سکامەتی، وە درسی و لە ئازابیون مێژگ، لە ناو چنگ پارادۆکسەگان بانەو دەیشت و ئێکەش بانە مێدان و نەخش پەیوەندیدەر و ئاگاهیدەر بگرنە مل. ئەڵبەت بایەس یەیشە بزانیم گ وە قەوڵێ «میلان کوندرا» نیوسەر کتاو «بار هەستی»، هەر کارێ گ لە ناو ژیان خوەمان بکەیم، بار بەرپرسایەتی دژوارێگ وەلا تیەرێد، ئێ بارە هەرچێ قورسترەک بوود، ژیان ئیمە وە زەیو نزیکتر، راسگانیتر و دیاریترەو بوود.

> کرماشان فرە ساڵە تەنیا کەفتێیە، لەوای یەی جەزیرە وەپێ هاتێیە، و دیوای یەگ دەوڵەت وەت بەرزای (پیک) یەکم کۆرۆنا وە پەرتخ رەسیە، گشت فکر کردن گ کرماشانیش لەوای شارەیل ترەکە، ئەمان خەوەر نێیاشتن گ کرماشان یەی نیشتمان لە هیورەو چێیە

چیرووک کوردی

کەژاڵ

● مادی ئەکبەریان

زمسان سەردێگ بی؛ هێمان بڵێسکە نیاردیو ک کاک رێوار وت: بنیشنە ماشین تا بوروەیم ئمرووش سنوورەگان بەسریاس. لە ناو ماشین گشت دەس وە زرانی، سەرخستیونە خوار و لە ناو دنیای تر بیون. کاک رێوار وەک جاران دەسکردە گوورانی چرین تا بەشکەم حاڵ مناڵەیل ئاڵشت بکەید.

دیویای چەن خوڵەک رەسیمنە ناو ئاوای، لە ماشین داوەزیم و بەرەو ماڵ کەفتمە رێ؛ هەر کات ک سنوورەگان ئەوەسن هەنگاوەیلم بەرەو ماڵ قورستر ئەونەو بەڵام هەتا چەوم ئەکفدە ماڵ کەژاڵ قریگ دڵم ئارام ئەودو. چەن تەقەی دامەقەی دەرگای ماڵ خوەمان، کەژاڵ لەبەر ئێوان خەریک بی قژەیل رەنگی پەلکە ئەکرد. لەناکاو سەریەرزەو کرد، تا چەوێ کەفتە ناو چەوم شانەگەی وە دەسێ کەفت و گورجانە هەیوای و چییە ماڵ.

ئەی خودا... یانێ مادی دیبەرەم...

لە بەر خوەمەوە خەریک بیم قسەئەکردم ک دەسێگ دەس هاوردە مل قژم وت:

چەدە رووڵە گیان؟

ئەڕا لەبەر خوەدەوە قسەئەکەی؟

جوواوێ نیاشتم ک بێمە پێ سەرم داخستیوم و وە گەرد دەسم بازی ئەکردم، ئەڕای چەن چرکە بێدەنگی قیوڵێگ لە بێن من و داڵکم بەردەوام بی، بێدەنگی ک پڕ ناوێ قسەبی. داڵکم ئاخ سەردێگ هەڵکیشا و واسە ئەزانم رووڵە گیان دڵدا لای کییەوە بەڵام رووڵە مادی کووڵبەرە؛ ئمروو ک ئەچێد دی هاتنەوەی وە گەرد خوەی نییە ...

داڵکم هێمان قسەگەی تەواونەکردیو ک ئەسر وە چەوێ هاتە خوار، ئەتواست دریژە بەێدە قسەگانێ بەڵام ئەنوو ناهیشت ک چشتێگ بووشد. داڵکم ئەڕای چارەی رەش خوەی بیە گیرەوە ئاخر باوکم کووڵبەر بی؛ یێ رووژ وە رووژەیل سەرد زمسان چی و لەشە سەردەگەی گەڕاوە دیویاوە.

مادی... مادی... مادی رووڵە هووشد هاکوورە وەخەێر بایدەو.

س... س... سڵام داڵکە گیان خاسی؟

ئەرێ رووڵە گیان بەوە ژیورەو.

داڵکم خوان ژێرقلیانی داخستیو وەک چشتێ چەوەڕێ هاتنم بی؛ ئمجا وە دەنگ کزێگەو وت: دیوکە هەم دەسەی داواکەر هاتیونە داو کەژاڵ، ئاوا دیار بی ک فەرەیش دەوڵەمەنن بەڵام کەژاڵ هەم دجارە جوواویان کردیو. رووڵە ئەڕا؟ ناتوای قەبووڵ بکەی ک کەژاڵ چارەی تو نییە . خوەد ئەزانی تائیسە چەن کەرەت وە گەرد داڵکێ قسەکردمە بەڵام داڵک واسە ئیمە دود وە کووڵبەر نایەیم.

لە قسەیل داڵکم فەرە دەڵەخوەر بیم وتم ئەڕا داڵکە؟ مەگەر کووڵبەر چەیە؟ مە هەر وە گەرد کووڵبەری کردن دەرس خوەنیم، زانستگاچیم و ئەندازیاریش بیم بەڵام یە خەتای مە نییە ک چارەم نان کووڵبەرییە نە نان قەڵم.

وە دڵ فەرە پڕێیگەوە وە ماڵ هاتمە دەیشت. خەریک بیم لە ناو کیوچە پشتینە ئەچیام ک دیم ئافرەتێگ لەوسەرەو دێرێ بەرەو ژیور ئەتێد. بەژنوباڵا و شێوەی رێکردنێ فەرە ئەڕام ناموو نەیو، قرنگ ک نزیکترەوە بی دیم کەژاڵە. لە وەراوەر یەک وساییومن، ترس ئەڵاجەیوێگ لە ناخ هەردگمان بی ک ناهیشت وەیە نزیکتر بووینەوە، بێدەنگ تماشای یەکدێری ئەکردیم. ئەسر وە ژێر بژانگەیل کەژاڵ گردەوە بیو؛ هەنگاوێگ چیمە بەرتر، گردمەی باوش و سەرێ نیامە مل سینەم. کەژاڵ بەردەوام ئەگیریا و ئەوت: ئەگەر من و تو نارەسیمە یەک، خەتای تو نییە . عەشق تەنیا تەرمێگە لە سەرشان نیوسەرەیل، عەشق هەمیوشە لە باوش کوڕ و دود عاشقێگ ئەمرێ. کەژاڵ قایمتر گردمە باووش و ئێکەش وە دەم گیرەوە هەیوای و چی.

قەیلێ فەرەی وەپێ نەچی ک دەنگ قاڵ و هاوار وە ماڵ کەژاڵیانە هێزگرد، هەنای رەسیمە ئەورا هەژیر، برای کەژاڵ. پەلەیل کەژاڵ گردیو و وە بان پڵەگان ئەکرانێ، زرنگەی چەپاڵەیلێ ک ئێیاردە ناو گووشێ، گووش عالم زرانیو تەنیا خەتای کەژاڵ یەبی ک جەسەی هامێتەی کورعاشقێگ بیو.

چەن رووژ لەو هەڵکەفتە تێپەڕی، بێ شەو لە شەوە سەردەگان زمسان لە ناو جێژوان تەنیایی خوەم و کەژاڵ نیشتیوم، ئێ جێژوان هەمیوشە چووڵە، دەروەچەی ماڵ خومان بی کە ماڵ کەژاڵ لێرەوە دیار بی. هەوا سەردبی شیوشەگان هوڵم کردبون، ماڵ کەژاڵ گردیومە ژێر بێز چەوم ک کوتپڕ کەژاڵیش هاتە ناو دەروەچەگەی خوەیان قەیلی تمشای ئێلا کرد و یەواشێ وە مل هوڵم شیوشەگە نیوسا «ماڵاوا مادی» چی.

مە نەتڵ بیمە ناو ئی دو وشە لە ناو واتاگەی بیم ک دەنگ چەپڵە و گوورانی وە ماڵیانەو هێزگرد. ئەمشەو، شەو دەزیورانی کەژاڵ بی ئەنوو ناو چەوەیلم گردیو، هەم بیم هەم نەیوم، ژیانم دانیایوم بەڵام نە لە خوەم؛ دڵم پڕ بی نازانم ئەڕا؟ فەرە هەز وە سیپار لاپیچێگ ئەکردم. دیویای چەن ساڵ ئایسە ئەرەسمە قسەی باوکم ک ئەوت سیپار و خەفەت دو چیروک هاوبەش لە ژیانن، سی ساڵە بێ سیپار کوڵ، بەڵام دریژ وە قەی تەمەن خەفەت بارم لاپیچ ئەکەم. بەرچەوم رەشەو بی چەوم قیوچانم و سەر نیامە قەی دیوار، هەنای چەوم واز کردم تەمیورەگەم دیم لە زیوەیو بی ک وەڵێ نەژەنیوم. لەولاوە دەنگ چەپڵە و گوورانی ئەهات وەی لایشەو مە «فانی فانی» ئەڕای دڵ شکیام ئەژەنیام.

فرماندار کرمانشاه:

مدیران دست رد به سینه سرمایه گذاران نزنند

فرماندار کرمانشاه از مدیران شهرستان خواست از سرمایه گذاران حمایت کرده و به راحتی دست رد به سینه آنها نزنند.
فضل الله رنجبر در جلسه شورای اداری شهرستان کرمانشاه، با اشاره به برنامه امسال شهرستان برای کاهش سه درصدی نرخ بیکاری، گفت: تحقق این هدف‌گذاری در گروی حمایت از تولیدکنندگان، توسعه واحدهای تولیدی و جذب سرمایه گذاران است.
وی با تاکید بر اینکه مدیران و مسئولان باید روند صدور مجوزها را برای حمایت از سرمایه گذاران تسهیل کنند، تصریح کرد: مدیران باید از سرمایه گذاران حمایت کرده و به راحتی دست رد به سینه آنها نزنند.
فرماندار کرمانشاه ادامه داد: برای رفع معضل بیکاری ظرفیت های خوبی در شهرداری چه در حوزه بافت فرسوده و چه در زمینه سرمایه گذاری در طرح های مختلف داریم. به عنوان مثال پارک ۱۸۰ هکتاری سراب قنبر یک ظرفیت بسیار خوب برای سرمایه‌گذاری و ایجاد اشتغال در شهرستان کرمانشاه است.
وی ساماندهی بازارهای سنتی و ایجاد بازارهای صنایع دستی را هم از مزیت های سرمایه گذاری در شهرستان کرمانشاه عنوان کرد.
وی در ادامه با اشاره به در پیش بودن هفته دولت و با بیان اینکه شرایط امروز کشور از حیث اعمال تحریم های ظالمانه از سوی دشمنان خاص است، اظهار کرد: با تضعیف دولت مشکلات حل نمی شود، بلکه دلسوزان نظام باید به دولت کمک کنند تا از پیچ های خطرناک عبور کنیم.
رنجبر گفت: از مدیران حوزه شهرستان کرمانشاه می خواهم ظرف ۱۵ روز آینده خدمات برجسته هفت ساله(سال ۱۳۹۲ تا سال ۱۳۹۹) اداره تحت مدیریت خود را در همه حوزه احصاء و در اختیار فرمانداری قرار دهند.
وی در ادامه با اشاره به وجود مشکلاتی در زمینه تامین آب شرب در شهرستان کرمانشاه، از مسئولان این حوزه خواست تا به مشکلات آب شرب مناطق شهری و روستایی، چه در حوزه آبرسانی سیار و چه در حوزه تکمیل پروژه های نیمه تمام آبرسانی توجه ویژه داشته باشند.
وی سپس اشاره ای هم به کلنگ زنی ۱۵ زمین چمن ورزشی در دهه فجر سال گذشته در حوزه شهرستان کرمانشاه داشت و گفت: این زمین های ورزشی با ۹ میلیارد تومان اعتبار و به کمک خیرین در محلات محرومی مثل جعفرآباد، ده پهن، چغاگلان، روستای شهید عسگری و... احداث شده است.
فرماندار کرمانشاه در ادامه با اشاره به وجود ۱۳۶ هزار خانوار مستاجر در شهرستان کرمانشاه طبق سرشماری سال ۱۳۹۵، گفت: در این شرایط سخت اقتصادی همه باید برای کاهش مشکلات مستاجرین پای کار بیایند.
وی با اشاره به تشکیل ستاد ساماندهی اجاره مسکن در شهرستان کرمانشاه با تاکید استاندار کرمانشاه، گفت: بر اساس تصمیم این ستاد، امسال مشاورین املاک صرفا مجاز به افزایش حداکثر ۲۰ درصدی مبلغ قراردادهای اجاره بها نسبت به سال گذشته هستند.با مشاوران املاکی که در این زمینه تخلف داشته باشند برخورد و متخلفین به تعزیزات معرفی خواهند شد، ضمن اینکه مشاوران املاک متعهد نیز قرار است از بخشودگی هایی در زمینه پرداخت عوارض برخوردار شوند.
فرماندار کرمانشاه با اشاره به تشکیل یک کمیته نظارتی با حضور نمایندگان فرمانداری، دادستانی و... برای بازدید از دفاتر مشاور املاک شهر کرمانشاه به منظور نظارت بر قیمت اجاره مسکن، گفت: این کمیته نظارتی با چهار اکیپ با رصد نرخ قراردادهای منعقد شده از حیث رعایت حد متعارف قیمت‌ها بر کار دفاتر مشاور املاک نظارت خواهند کرد.
رنجبر سپس با اشاره به قرمز بودن وضعیت کرمانشاه از حیث شیوع کرونا، از مردم خواست رعایت نکات پیشگیرانه در برابر بیماری کرونا را داشته باشند.
وی اضافه کرد: در سه نقطه شهر شامل بازار پرنده فروشان، بازار توپخانه و میدان آزادی به لحاظ ازدحام جمعیت برای مقابله با کرونا مشکل داریم.
امسال ۱۸ هکتار از منابع طبیعی شهرستان کرمانشاه طعمه حریق شد.

تصمیمات کرونایی مسؤولان

● فریبرز عباسیان

کرونا هیمنه تمام عیار انسان و بیماری، جدالی تاریخی میان مرگ و زندگی برای انسان، دست و پا زدن برای ماندن در چند صباحی که حق زنده ماندمان از زندگی است. آری زندگی. صد البته زندگی و زنده ماندن دو واژه کاملا متفاوت از یکدیگر می باشند. اگر تلاش انسان فقط به صرف زنده ماندن، شکل بگیرد آنگاه موجودی متولد می شود که دیگر تمامی کارکردهای یک انسان کامل را نخواهد داشت. سوق دادن جامعه به سوی فقط زنده ماندن، جامعه ای عاری از خصلت ها و خصائص انسانی را بدنبال خواهد داشت که بزودی سیری قهقرایی و رو به زوال را در خود تجربه و به نمایش خواهد گذاشت.
در حالیکه بیماری پاندومی کوییـد ۱۹ یا همین کرونای مشهور، پیشتازانه در حال تاراندن به جان مردم است تا تن نحیفشان را زار و رنجور تر بگرداند، نفس های به ستوه آمده شان را تنگ تر و خفه تر کند و هر روز رنگ هایی به رنگ بدبختی شهرها و آبادی های ناآبادمان اضافه کند، باز هم شاهدیم که دست اندرکاران که بیش از این خود را مسول مردم می پنداشتند، با ایما و اشاره هایی مشغول جا خالی زدن به خواست ها و نیاز های اساسی مردمان سرخورده از تصمیمات کروناییشان هستند.
به نظرم تصمیمات مسؤولان بیشتر آلوده به کروناست! نگاهی به نرخ ارز و سکه و بازار معاملات خودرو، سیر صعودی قیمت زمین و مسکن، افزایش سرسام آور اجاره بهای منازل، حذف ارز نیمایی برای برخی از اقلام پر مصرف مردم همچون قند وشکر و افزایش بهای مایحتاج عمومی و اخیرا قیمت گوشت مرغ و ... به مراتب زندگی روزمره شهروندان را بیشتر دچار استیصال و نگرانی کرده تا فقط بیم از بیماری کرونا. سوق دادن مردم به پرتگاه فقط زنده ماندن تا زندگی، در سایه تصمیمات نا بخردانه مسؤولان، پارادوکسی از مرگ و زندگی در میانه این بیماری را برای همگان رقم زده است.
کرونا بهانه ای شده تا مسؤولان ناکارآمد بر آن سوار شده و هرجا که کم آورده اند، بر آن موج سواری کنند و توجیهی بر ناکارآمدی خود، دست و پا کنند. از وضعیت پایداری که از اواخر اسفند تا پایان فروردین در استان کرماشان، بدان دست یافته بودیم، هیچ استفاده درستی نکردید و با تصمیمات کرونائیتان، شهر را به وضعیت قرمز رساندید.فقط نگوئید مردم رعایت نکردند که سخت پاسخی گران و از سر خود وا کردنی است!
هنوز رنج مقام اول بیکاری، معیشت سخت مردمان این دیار که آنان را به رفتار پر خطر برای لقمه ای نان سوق می دهد و نزدیک شدنمان به مقام دوم وضعیت قرمز در کشور، باز و بسته کردن نیم بند و بدون برنامه مراکز و سازمان ها، اماکن عمومی، عدم تامین مساعده های به موقع برای نیازمندان و مشاغلی که آسیب جدی از این وضعیت دیده بودند و بسیاری از تصمیمات کرونایی که اتخاذ فرمودید، کار را به جایی رسانده که مردم ترجیح می دهند زودتر مبتلای این بیماری شوند تا هرروز و هر بار بدتر، دچار تصمیمات «شل کن و سفت کن» و یا «باز و بسته کردن های» بی هنگام شما شوند!؟
خیلی از همکاران فرهنگی در همان چند روزه باز شدن مدارس، دچار این بیماری شدند. خیلی از همکاران اداری در شیفت ها و خیلی از مردم بینوا در صف های گرفتن خط تلفن شخصی و حالا هم در صف های سهام عدالت و بورس ... می بایست منتظر گرفتن بیماری و دوران پر رنجش شوند.
به راستی یا خوابید یا خود را به خواب زده اید؟!
در اوایل همه گیری این بیماری از همین تریبون و همین نگارنده، چند پیشنهاد برای ناوگان عمومی و تردد مردم پیشنهاد شد. در اواخر اسفند ماه فقط به اجرای ایستگاهی در میدان آزادی اقدام کردید و آن هم در اکثر مواقع خالی از محتوی .
چرا آنجا که نمی خواهید فقط به گفتن اکتفا می کنید و آنجا که می خواهید،چند روزه جمعش می کنید؟! با مردم کمی صادق باشید. به آنها بگویید از شعار «کرونا را شکست می دهیم»، کاسته ایم و به شعور «ما هم می توانیم با کرونا زندگی کنیم»رسیده ایم! تعجبی نیست که با تصمیمات کرونایی شما مسؤولان، وضعیت قرمز است اما کسی دیگر به جانپناه نمی رود!

فرشید یوسفی در گفتگو با صدای آزادی :

شامی مطلقاً شعر فارسی نگفته است

هفته پیش استاد فرشید یوسفی چهره ی نام آشنای فرهنگ و ادب کرماشان ، میهمان صدای آزادی بود.
بخشی از مصاحبه ایشان در شماره پیشین صدای آزادی منتشر شد و جملات کوتاه پیش رو، بازمانده ی همان گفتگوی ادبیست که تقدیم شما می شود.
* به عنوان یکی از چهره های ادبی کرمانشاه که با مرحوم شاهمراد مشتاق وطندوست ارتباطی داشتید، مایلم که گوشه ای از خاطراتتان را برای مخاطبان صدای آزادی، بفرمایید .
ـ عموهایم در راسته بازار کرمانشاه، مغازه داشتند. در دبیرستان رازی بودم، زمانی که به منزل می رفتم از مسیر بازار می رفتم که عموها را ببینم، قبلاً شنیده بودم که مرحوم « شامی» اهل شعر است. پیرمردی که طَبَقی را همیشه با خود داشت و وسایل خرازی در آن می گذاشت و می فروخت. برای اینکه به عموهایم ثابت کنم من هم علاقه مند به شعر و ادبیات هستم، او را صدا می کردم و به داوری می خواندم.
روزی بیتی برایش خواندم :
اگر آن ترک اصفهانی بدست آرد دل ما را
هنوز تمام نشده بود، می گفت : نه برادر این خوب جفت نشده است و درستش را که می خواندم، تحسینم می کرد.
هرجا سلامش می کردم ، مرا سریعاً می شناخت و می گفت : « چیونی میرزا!؟! »
او توانمندی های متفاوتی داشت. مثلاً یکی از معلمانم تعریف می کرد :
روزی در جایی که رادیو روشن بود، نشسته بودم، اما صدای رادیو با پارازیت آزارده ای همراه بود. شامی از راه رسید و از صاحب رادیو اجازه گرفت و درکمترین زمان ممکن، آن را تعمیر کرد.
وقتی انجمن ادبی حاج مرتضی مهدوی شکل گرفت ، خیلی از بزرگان درآن انجمن حضورداشتند تا اینکه روزی قرارشد استاندار وقت هم مهمان انجمن ادبی باشد. بنا بود تنها چند نفر شعرخوان جلسه باشند، یک جوان، یک میانسال ، یک پیر و « شامی» استثنائاً باید شعر می خواند.
من هم از بین جوانها انتخاب شدم تا شعر بخوانم، نوبت شعرخوانی شامی رسید. قطعه ای از گرامافون را درآورد و گفت : جناب استاندار؛ این هم وسیله حساب کتاب من است، اگر این نباشد، نمی توانم شعر بخوانم.
معتقدم که شامی مطلقاً شعر فارسی نمی توانست بگوید و من خودم هم در کتاب « تذکره سخنوران استان » اشتباهاً شعر فارسی را از او نقل کرده ام .
او تنها شعر ده هجایی می توانست بگوید.
برخی از تصحیح کنندگان دیوان شامی، به خاطر اینکه بگویند ما چیز بیشتری از او داریم، یک شعر فارسی را هم از او نقل کرده اند :
حسین جان کار زینب زاره بی تو
....
هرگز این شعر، شعر شامی نیست.
به هر حال کتاب هایش حدود ۵۰ هزار تیراژ خورد و فروخته شد و بسیاری از این بینوا، به نوایی رسیدند که حتی اگر پول یک چاپش را به خود شامی می دادند، ممکن بود ۱۰ سال دیگر زنده بماند.
اینها برای اینکه بگویند من شعر بیشتری از شامی دارم، از خودشان چیزهایی می نوشتند و به اسم او منتشر می کردند .

مدیر کل راه و شهرسازی خبر داد:

۴۰ پروژه عمرانی تاپایان سال به بهره برداری خواهد رسید

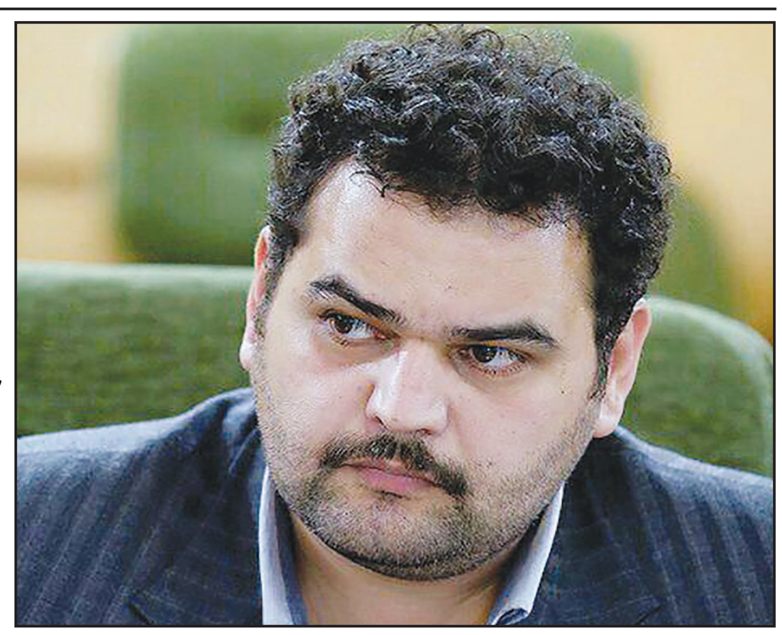

به گزارش اداره ارتباطات و اطلاع رسانی راه و شهرسازی استان کرمانشاه ، مسعود شریفی گفت: مطمئنا در این حوزه احداث منطقه ویژه اقتصادی و وجود بازارچه های مرزی تاثیر بسزایی در صادرات غیر نفتی و توسعه اقتصادی مناطق مرزی و به تبع کل استان خواهد داشت ، که سهم این دستگاه اجرایی ضمن تحویل چهار بازارچه مرزی در سال ۱۳۹۸ ، اجرای بازارچه تیله کوه ، همچنین منطقه ویژه اقتصادی قصرشیرین است که تا کنون برای این پروژه ها بالغ بر ۸ میلیارد تومان هزینه شده است.
شریفی افزود: این اداره کل همچنین به منظور رفاه حال کارمندان و امورات اداری ،با توجه به نیاز استان و تصویب شورای برنامه ریزی و به تبع ابلاغ اعتبار حوزه فنی و اجرایی این دستگاه پروژه های عمرانی در احداث مراکز فرهنگی ، خدماتی ، درمانی، اداری ، ورزشی و اقتصادی را در احداث منطقه ویژه اقتصادی همچنین بازارچه های مرزی را در سال جهش تولید دنبال می کند.
وی در ادامه تصریح کرد : این دستگاه در راستای ارتقای سرانه مطالعه و فرهنگ کتابخوانی و همچنین کشف استعدادهای جوانان و آماده سازی ایشان برای ورود به بازارکار ضمن اجرای ۶ پروژه احداث کتابخانه ، دو پروژه احداث مراکز فنی و حرفه ای در شهرستان سرپل ذهاب را در دست اجرا دارد.
مدیر کل راه و شهرسازی استان کرمانشاه در حاشیه گزراش عملکرد حوزه فنی و اجرایی ضمن قدردانی از زحمات عزیزان ایثارگر در کادر درمان همزمان با همه گیر شدن بیماری کرونا افزود: این دستگاه اجرایی ضمن آماده سازی و تحویل بیمارستان ۱۰۰ تختخوابی پاوه ، با جدیت پیگیر اجرای بیمارستان ۵۴۰ تختخوابی شهرستان کرمانشاه ، همچنین بیمارستان امام خمینی (ره) شهرستان اسلام آباد غرب است که در آینده به بهره برداری خواهد رسید.
این در حالی است که اداره کل راه و شهرسازی استان کرمانشاه در حوزه فنی و اجرایی ، با اعتبار ابلاغ شده ۳۱۷ میلیارد ، ۴۵ پروژه جاری دارد که عمده آن را پروژه های مقاوم سازی و بازسازی مناطق زلزله زده استان تشکیل می دهد.
لازم به ذکر است به رزومه عملکرد این دستگاه در حوزه فنی و اجرایی ، همزمان با نام گذاری سال پیش رو ، تحت عنوان سال جهش تولید ، باید ساخت سالن های ورزشی دولت آباد و جوانرود ، همچنین جاده گردشگری آیشه دول –جوانرود در قالب پروژه های ورزشی گردشگری ،همچنین پروژه های بازسازی ساختمان های اداری – امدادی تازه آباد و خسروی را در قالب پروژه های مراکز امدادی هلال احمر اضافه کرد.
این در حالی است که اجرای همه پروژه های مذکور نیاز به تامین اعتبار و تخصیص ، تامین و البته تزریق به موقع دارد که در سال پیش رو شاهد بهره برداری از آن باشیم.

محور سنقر– بیستون تا ۳ سال دیگر «چهارخطه» می‌شود

مدیرکل راه و شهرسازی استان کرمانشاه از اتمام پروژه چهارخطه کردن محور سنقر–بیستون ظرف سه سال آینده، درصورت تامین اعتبار مناسب و به موقع برای این پروژه خبر داد.
مسعود شریفی در گفت و گو با اداره ارتباطات و اطلاع رسانی اداره کل راه و شهر سازی استان ، با اشاره به شروع چهار خطه کردن محور سنقر–بیستون از سال ۱۳۹۴، گفت: این محور اتصال دهنده دو شهر مهم استان است و ارتقای کیفیت این مسیر مطالبه به حق مردم این شهرها است.
وی افزود: با توجه به لزوم ارتقا کیفیت جاده این مسیر، چهار خطه کردن این محور ۶۰ کیلومتری از چهارسال پیش در دستور کار قرار گرفته و عملیات اجرایی در ۱۵ کیلومتر از این مسیر انجام و یا در دست اقدام است.
شریفی خاطرنشان کرد: هم اکنون از این مسیر ۱۵ کیلومتری، پنج کیلومتر آن زیربار رفته و عملیات اجرایی در ۱۰ کیلومتر دیگر آن در حال انجام است.
مدیرکل راه و شهرسازی استان کرمانشاه با بیان اینکه عملیات اجرایی پروژه از سخت‌ترین بخش مسیر آغاز شده گفت: عملیات چهارخطه کردن این محور از محدوده گردنه «مله ماس» آغاز شده که بخش سخت کار محسوب می شود و هم اکنون ۸۰ درصد عملیات کوه‌بُری انجام شده است.
شریفی تصریح کرد: عملیات چهارخطه کردن مسیر به این شکل است که یک محور دو بانده در کنار محور فعلی احداث می‌شود.
وی در خصوص زمان پایان اجرای این پروژه گفت: اگر اعتبارات مناسب و به موقع باشد و شرایط جوی هم مشکل ساز نشود، می توانیم پروژه را ظرف سه سال آینده تحویل دهیم.

دو شعر کوردی از فرزانه صحرایی

دهلران، جنوبی‌ترین شهرستان استان ایلام است و زبان عمده‌ی اهالی آن، کُردی و لری است. کُردی دهلران و دیگر نواحی جنوبی استان، گونه‌ای است از زبان کُردی جنوبی که به کُردی پهله‌ای یا په لیوه‌ی شهرت یافته است.
دهلران آخرین مرز زبان کُردی از سمت جنوب است و گویشوران غیوری دارد و البته شاعران بسیار خوبیِ به این زبان شعر گفته‌اند و خوش درخشیده‌اند. قبلا با نام‌هایی چون کیومرث مرادی، نورمحمد ناصری، قدرت ملکی، بهزاد همیالی، محمدپیرانی، نادر جابری و ... آشنا شده‌ایم و اینک در صدد معرفی شاعر دیگری از جغرافیای کُردی پهله‌ای هستیم و این شاعر کسی نیست جز خانم فرزانه صحرایی.
فرزانه صحرایی به فارسی و کُردی شعر می‌گوید و شعر را جدی پیگیر است و در سال‌های اخیر شاهد رشدش بوده‌ایم و می‌بینیم روزبه‌روز شعرهایش بهتر و شکوفاتر می‌شوند. صحرایی علاوه بر شعر، فعالی ادبی است و در کنار سالم پوراحمد و علی کیانلویی و ... از پایه‌گذاران انجمن ادبی هلت (هه‌لەت)، و نیز عضو هیئت امنای انجمن ادبی آفتاب دهلران است.
او اینک از سرزمین مادری کوچیده و در ورامین تهران رخت اقامت افکنده است و البته در آن دیار نیز از چهره‌های فعال انجمن‌های ادبی است، و دفتری از شعرهایش را آماده‌ی چاپ دارد.
به این مختصر در معرفی او بسنده می‌کنیم و شعرهایی از او را به کُردی می‌خوانیم.

۱

ڤە لابڕدنگ گرێ دی اژ سخوونم
چەنی داخ ۆ درووشم نی دەگێۆنم
خدا تەبر تقاس کۆم گۆنامە
یە چۆ ئێ زڵمە ڤەم بەش تا بزۆنم
خدا بەرد ڤەر پەڵ بیمە هێگات
دەسم ئەڵ گەردە تیرئەڵ خومم بشونم
مەنم ئەڵ پات عمرێ ئەژیە ئۆ لا
خدا زونی بتونم یا نەتونم
مە چی کۆور ئەوی جوور لەفۆ بی
چۆ ئەلرەن ڤە یەك دا ژێر بونم
بلێزەێ ئەفتۆ سۆر چەۆ تو
گرە نا ئەژ زەمین و ئاسمونم
خدا هێگات ئەژ بەخت سی مە
سیاکوو سازیەو نایە وە دونم
نەوەش وەرم کی ئەژ مالم گرە دا
چە وەرم بو بزونم یا نەزونم
نەوەش زەڵەم دچو ئەر کار خۆت بوو
دە پرس عشقمەو مووە بخونم

۲

دڵم دێ بار نێکیشی ئەژەم ئوسار نێکیشی
دڵم قازی ئەگەرهەم بوو کەسی ئەڵ دار نێکیشی
هەمەێ نەقش‌ئەڵگرەئەڵ خوازن بکیشن نەقش گۆڵ بێ خار
خدا وۆ گەپیە هەرگز گۆڵی بێخار نێکیشی
وەلەشێ ئەفتۆ رووزم ۆە تەئریکی گرفتارە
ۆە داخ ئەفتۆێ سووزم کە تا شۆگار نێکیشی
دڵم رومە دڵم ڵالە دڵم بێ دنەگتر ئەژ هەر روو
دە هەرماڵی دە هەر کیچێە خۆسەلی جار نێکیشی
تو جوور ئۆ رەنگی رەش مەێ کە ژەرت تا سخو سووزەن
دڵم تەنیا ئەگەر هەم بوو منەت ئەژ مار نێکیشی
دڵم خۆازی کە جوور بای ئەژ زندو درام ئو دەر
کەسێ کە باڵ خۆازێ دۆر خۆەێ دیوار نێکیشی

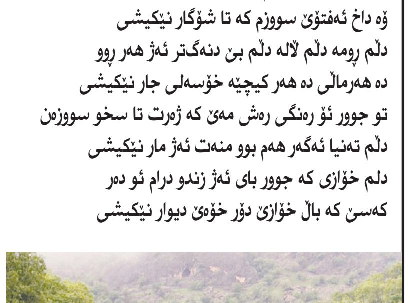

سال گذشته ۳۰ نفر در کرمانشاه «تغییر جنسیت» دادند

به گفته مدیرکل پزشکی قانونی استان کرمانشاه، سال گذشته ۳۰ نفر در استان تغییر جنسیت داده‌اند.

دکتر سلیم خانی به مناسبت هفته قوه قضائیه در نشست خبری روز سوم تیر از پزشکی قانونی به عنوان بازوی مهم قوه قضاییه یاد کرد و افزود: در حال حاضر حدود یک سوم پرونده های قوه قضاییه نیاز به نظر پزشکی قانونی دارد که ۹۸.۲ نظرات هم مورد پذیرش همکاران قضایی قرار می‌گیرد.

وی با اشاره به فعالیت ۲۵۰۰ پرسنل در سازمان پزشکی قانونی کشور، گفت: با توجه به کمبود نیرو، از همکاری سه هزار پزشک متخصص و فوق تخصص هم در خارج از سازمان استفاده می‌شود.

خانی به کمبود نیروی انسانی در پزشکی قانونی استان کرمانشاه هم اشاره کرد و افزود: چارت اداره کل در استان ۲۵۸ نفر است، اما هم اکنون با ۸۲ نفر این مسئولیت سنگین را در استان انجام می‌دهیم.

مدیرکل پزشکی قانونی استان کرمانشاه تصریح کرد: با همین نیروهای اندک عملکرد خوبی داشته ایم و هم اکنون اجساد بطور میانگین دو ساعته تحویل می‌شود.

وی افزود: میانگین پاسخ دهی علت فوت در کشور ۷۸ روز است، اما خوشبختانه در استان توانسته ایم بطور میانگین در کمتر از ۵۰ روز جواب بدهیم.

خانی تصریح کرد: جواب معاینات هم در کمتر از یک ساعت صورت می‌گیرد و جواب‌دهی کمیسیون‌ها هم زیر ۲۱ روز انجام می‌شود.

مدیرکل پزشکی قانونی استان کرمانشاه در ادامه به آمار تغییر جنسیت در استان اشاره کرد و افزود: سال گذشته ۳۰ نفر در استان تغییر جنسیت داده‌اند.

وی افزود: عمده این افراد زنانی بودند که تمایل داشتند به مرد تغییر جنسیت دهند.

خانی در خصوص پروسه انجام این کار گفت: افرادی که در این زمینه به ما مراجعه می‌کنند به مدت شش ماه تا یک سال تحت نظر روانشناسان و روانپزشکان قرار می‌گیرند و اگر نتیجه ای نداشته باشد پرونده آنها به کمیسیون ارجاع می‌شود.

وی افزود: در کمیسیون اجازه می‌دهند این افراد شش ماه با لباس جنس مخالف زندگی کنند که ببینند تحمل این زندگی جدید را دارند یا خیر و پس از آن مجددا در کمیسیون در این زمینه تصمیم گیری می‌شود.

مدیرکل پزشکی قانونی استان کرمانشاه در ادامه با اشاره به بالابودن تصادفات ساختگی و خودزنی و ... در استان گفت: تقریبا تا همین چندماه پیش ماهانه ۱۵ تا ۲۰ تصادف ساختگی در استان داشتیم، اما خوشبختانه با کنترل هایی که در این زمینه صورت گرفته این تعداد ماهانه به کمتر از پنج مورد رسیده است.

وی افزود: در بحث کنترل این موضوع همکاران پزشکی قانونی در بیمارستان طالقانی مستقر شده اند و در همان محل افرادی که تمایل به معاینه دارند مورد معاینه قرار می گیرند که با انجام این کار افراد نمی توانند چند روز بعد با آسیب جدید برگشته و مدعی شوند که در تصادف آسیب دیده اند و تقاضای دیه کنند.

قصه و نقش آن در آموزش مهارت های زندگی

● دکتر رضا موزونی

قصه ها قدمتی به درازنای تاریخ بشر دارند و درتمام کشورها وجوامع از اهمیت خاصی برخوردارند. ادبیات کودک تنها منحصر به کتاب نیست ، افسانه ها ، قصه ها ، ترانه ها، تئاترعروسکی ، انیمیشن ، بازی ها همه وهمه در شمار ادبیات کودک ونوجوان اند و در این میان قصه ها به لحاظ کارکردهای تربیتی نقش جدی تری دارند.

مادران اگر هرشب یک قصه حتی تکراری برای بچه های خود بگویند بزرگترین کمک فرهنگی واجتماعی در حق کودکان خود داشته اند.

از طریق یک قصه می توان کودکان را با مهارت های اجتماعی بصورت غیر مستقیم آشنا کرد . یک مادر ؛ یک مربی و یک معلم موفق می تواند از طریق یک قصه کودک را با محدویت ها و آسیب های احتمالی ویژه سنین کودکی از جمله محدودیت های جنسی آشنا کنند.

در کتابهای کودک وکتابهای درسی به آسیبهای اجتماعی در این نوع پرداخته نشده است و واقعا هم پرداختن به مسائل جنسیتی برای کودکان بسیار سخت است و ظرافت ها وحساسیت خاص و ویژه ی خود را دارد.اما واقعیت دنیای نامهربان و غیر قابل پیش بینی امروز جور دیگری ست .فضای بی در وپیکر مجازی ، اینترنت ، ماهواره متاسفانه امکان دسترسی کودکان ونوجوانان و ورود آن ها به فضاهای نامتعارف را آسان کرده است و وظیفه متولیان فرهنگی و نهادهای مرتبط را بیش از پیش سنگین کرده است. این جاست که نقش آموزشهای غیر مستقیم دراین حوزه موثر است و قصه گویی می تواند یکی از این واسطه ها باشد.

*****

سوالات تغذیه ای خود به ویژه تغذیه در شرایط کرونا را از سامانه ۴۰۳۰ بپرسید

با توجه به شیوع بیماری واگیر کرونا، در ۳۱ فروردین ماه امسال ارائه مشاوره از طریق سامانه تلفنی ۴۰۳۰ کلید خورد.

این سامانه با تاکید دفتر بهبود تغذیه معاونت بهداشت وزارت بهداشت،درمان و آموزش پزشکی و با برنامه ریزی، پیگیری و هماهنگی های صورت گرفته با ستاد اجرایی فرمان حضرت امام(ره) و همکاری مرکز مدیریت شبکه وزارت بهداشت و دانشگاه های علوم پزشکی سراسر کشور راه اندازی شد.

مدیران تغذیه معاونت‌های بهداشتی دانشگاههای علوم پزشکی کشور و مشاورین تغذیه در شبکه بهداشت و درمان کشور که همواره پا به پای اعضای تیم سلامت، در ارتقای سلامت جامعه تلاش می کنند نیز در راه اندازی و فعالیت این سامانه همکاری لازم را داشته و دارند.

در حال حاضر تمام مردم می توانند از سراسر کشور با شماره گیری ۴۰۳۰ و انتخاب کلید ۶ با مشاورین تغذیه ارتباط برقرار کرده و سوالات خود را در زمینه کرونا در حوزه تغذیه با این عزیزان مطرح و مشاوره دریافت نمایند .

رئیس سازمان جهاد کشاورزی استان کرمانشاه خبر داد؛

شتاب بخشی به توسعه کشاورزی کرمانشاه در راستای تحقق «جهش تولید»

رئیس سازمان جهاد کشاورزی استان کرمانشاه در نشست شورای هماهنگی مدیران این سازمان که با حضور مسئول حوزه نمایندگی ولی فقیه سازمان ، مدیر کل حوزه ریاست و معاونین و مدیران سازمان ،مدیران تشکل ها و با حضور ویدئو کنفرانسی مدیران شهرستانها در سالن شماره یک برگزار شد گفت؛ به منظور تحقق جهش تولید، برنامه توسعه کشاورزی استان تدوین شده است و به همین منظور تمامی ظرفیت ها و پتانسیلهای این بخش بکارگیری خواهد شد.

به گزارش روابط عمومی سازمان جهاد کشاورزی استان کرمانشاه، مهندس حاتمی با بیان این مطلب افزود؛ در برنامه افزایش تولیدات ، توسعه کشاورزی استان در دستورکار قرار دارد و در این راستا برنامه ریزی لازم انجام شده است.

مهندس حاتمی سپس با اشاره به اولویت‌های سازمان در شرایط حاضر گفت ؛ مدیران جهاد کشاورزی در شهرستان ها می بایست به موضوع برداشت محصولات زراعی بویژه در مناطق گرمسیری توجه نموده و تمهیدات لازم را بیاندیشند .

وی سپس به موضوع مبارزه با آفات و بیماری های گیاهی اشاره کرد و افزود ؛ بی تردید با توجه به سال جهش تولید ،حفاظت از تولیدات کشاورزی امری مهم و ضروری است .

حاتمی سپس به موضوع ساخت و سازهای غیر مجاز اشاره کرد و گفت ؛ پیشگیری از ساخت و سازها اولویت اول سازمان است و بحث قهریه قطعا اولویت اول سازمان به حساب نمی آید چون هزینه بر است .

حاتمی آنگاه به روند شیوع کرونا اشاره کرد و گفت ؛ با توجه روند شیوع چند روزه اخیر این بیماری در کشور ،مدیران مجموعه می بایست پروتکل های بهداشتی را به نحو مطلوب در محل کار رعایت کنند.

وی سپس موضوع توسعه گلخانه ها را مد نظر قرار داد و افزود ؛ علی رغم تلاش های صورت گرفته طی سال ۹۸ ،عقب ماندگی های این مهم آنگونه که باید جبران نشد .

حاتمی در ادامه با پرداختن به شعار جهش تولید گفت ؛ می بایست مدیران مجموعه برای حصول و تحقق شعار سال فعالیت های خود را چند برابر نمایند و بیش از گذشته در محل کار حضور داشته باشند .

وی سپس به دقت در صدور مجوزها اشاره کرد و افزود ؛ مجوز فعالیت ها می بایست منطبق بر قانون و همراه با نظارت باشد .

رئیس سازمان آنگاه به ضرورت توجه به تشکل های بخش کشاورزی پرداخت و گفت ؛ باید از ظرفیت تشکل های بخش کشاورزی به نحو احسن بهره ببریم و تشکل ها را تقویت نمائیم .

حاتمی سپس به موضوع عضویت کشاورزان در نظام صنفی پرداخت و از مدیران جهاد کشاورزی شهرستانها خواست بستر لازم را برای عضویت کشاورزان در این تشکل فراهم نمایند .

وی در پایان از مدیر نظام صنفی استان درخواست نمود ،در بحث صدور پروانه ها دقت نظر کامل بعمل آید .

در این جلسه حجت الاسلام و المسلمین حسینی مقدم مسئول حوزه نمایندگی ولی فقیه در سازمان با تبریک ایام ماه مبارک رمضان گفت ؛ امید آن داریم همکاران سازمان از فیوضات این ماه برخوردار شوند .

حسینی مقدم در ادامه با اشاره به همراهی کارکنان سازمان جهت کمک به نیازمندان در طرح احسان جهاد افزود ؛ امیدواریم در مرحله دوم طرح که طی ماه رمضان انجام خواهد شد شاهد همراهی بیشتر کارکنان سازمان جهت اجرای طرح مواسات مومنانه باشیم .

در ادامه این جلسه مهندس خانی معاون تولیدات دامی سازمان به ارائه گزارشی از توزیع نهاده ها پرداخت و گفت ؛ تمام تلاش همکاران تولیدات دامی آن است که با بررسی های دقیق کارشناسان امر، نهاده ها به شکل مطلوب و عادلانه در اختیار تولید کنندگان قرار گیرد .

در ادامه این جلسه معاون تولیدات گیاهی سازمان به موضوع توسعه گلخانه ها ،کنترل بیماری ها و آفات ،ثبت آمار کشت در سامانه پهنه بندی، توجه به پیام های سامانه پاد،مبارزه با زنگ زرد و سم پاشی علیه سنک کلزا پرداخت .

مدیر حفظ نباتات سازمان نیز در ادامه این جلسه به موضوع مبارزه با آفت سن غلات اشاره کرد و گفت ؛ سطح مبارزه با سن مادر نسبت به سال گذشته ۲۸ درصد رشد نشان می دهد .

وی سطح مبارزه با علف های هرز در سطح استان را ۴۸۴ هزار هکتار بر آورد کرد و گفت ؛ سطح مبارزه با علف های هرز نسبت به سال گذشته ۳ درصد رشد را نشان می دهد .

شریفی سپس از مدیران شهرستانها درخواست نمود توجه لازم را به موضوع بیماری های گیاهی و سنک کلزا مبذول نمایند .

در ادامه این نشست مدیر باغبانی سازمان به برنامه های ابلاغی این مدیریت در حوزه های باغبانی ،گلخانه ها ،گیاهان دارویی و ...پرداخت.

نگاهی به جای خالی سلوچ محمود دولت آبادی

● علی رسولی

خلاصه ی قصه:

سلوچ شوهر مگان ،پدر عباس ،ابراو و هاجر ،که هم کند و ساز هنرمند و هم چاه کن توانایی است مدتی از جمع خانواده ،دوری میگزیند و شبی برای همیشه ناپدید می شود .

آب روستا و کشاورزی محدود آبادی از یک کاریز در حال خشکیدن تامین می شود.مگان مادر خانواده میکوشد در کشاکش فقر و گرسنگی فرزندانش را حفظ کند ،دختر نونهالش را به عقد مردی هوس باز زمختی در می آورد که در شب زفاف بصورتی خشن از پای در می اید.عباس چوپان رمه ی شترها میشود.شتری مست و مجنون با شتری پیر و ناتوان درگیر می شود. عباس جان شتر پیر را به قیمت به خطر انداختی جان خود نجات می دهد و از چنگ شتر مجنون به درون چاهی می گریزد و شبی با وحشت و توهم به پیری می رسد.با دسیسه ای نامشخص از طرف خورده مالکان شتر پیر به درون چاه کاریز می افتد.مردم همه ی رسنها را جمع میکنند و نمی توانند شتر را سالم بیرون بیاورند.قطعه قطعه اش می کنند .عباس در آبادی می ماند

مگان و ابراو شبی که از آبادی مهاجرت می کنند .مگان لب باریکه آب بر آمده از کاریز که با خون شتر آمیخته است از دور سایه ی مردی می بیند و می پندارد سلوچ است.

روز بلند گرسنگی

کسی که دل نگران سرنوشت گره خورده انسان برزخی در درازنای این روز شمار کج و معوج است.با خواندن روایت بلند محمود دولت آبادی از جای خالی سلوچ میتواند روزهای زیادی بخود مشغول باشد.گاه آدمهای اهل ذوق و اندیشه و هنر، همه ی دل و جان و وجود خود را جوهره و جانمایه ی یک اثر می کنند و تمام و کمال می شوند.مانند ایلیاد همر،شاهنامه فردوسی ،نی نامه مولوی،سیمرغ عطار،دیوان حافظ ، بینوایان هوگو،بوف کور هدایت،لبخند ژکوند،ظهر عاشورای فرشچیان و الی خیلی آثار یگانه ی دیگر.این اثر بدیع و خاص است. همه چیزش متعلق به مولف و هنرمند است .تمام ذات و زوایای وجودش با رگ و پی خالقش پیوند خورده است . دولت آبادی خالق بی بدیل جای خالی سلوچ است.سلوچ کی و چگونه در جان نویسنده اش شکل گرفته ، امکان دارد در میانه ی خلق آثارش و یا ما بعد بیشتر آثارش منجمله اثر فقط حجیم کلیدر نوشته شده باشد .اما قبل از رشد و نمو و باروری سلوچ هر چه نوشته مشق و تمرین بوده و پس از آن تقلید و حجیم .تاریخ ما با بیشتر شخصیت های کلیدر چنان قرابتی ندارد.این دولت آبادی است که می کوشد به ضرب ذهنیت خویش آنها را وصله کند.

ماه درویش،بابقلی،نادعلی،گلمحمد،زیور،بلقیس،مارال،ستارپی نه دوز ،قدیر.اما مگان،هاجر ،رقیه ،عباس ،ابراو،مراد و تک تک آدمهای قصه سلوچ در ناخودآگاه تاریخی ما مسلسل وار ما به ازای تاریخی دارند.روحشان در کالبد فرهنگی و جمعی ما حضوری عمومی و فراگیر دارد.گویی دولت آبادی فقط یکبار بریده از تمامی زمینه ها و زمانها مانند عباس و درگیریش با آن شتر مجنون و در گریز از همه جا و همه کس ،بی کس و تنها، دل به عمق چاهی ناپیدا زده است و در ناکجا به پناه آمده است.در نبرد واقعی و حقیقی سرنوشت که در لابلای جبری محتوم و ناشناخته پیچده شده است ، در یک آن بی نهیب هیچ خط و خاطره ی تعریف شده ای دمی در تنگنای سرنوشت خویش و دیگری ،در اوج هجوم و خوف و خطر به پیرانه سری میرسد و تمام و کمال میشود .اما افسوس عباس به حقیقت ویکه وتنهای خود سرنوشت خویش میرسد اما بازبا رگه ای کم جان از این حقیقت امتداد ماندن خویش را بواسطه ی دم و دود و با چند گانه های کاذب و ساختگی و آزمندانه و متعارفی و منحوس پیوند میزند .

در اوج شهامت و یگانگی باز به ورطه ی تراژدی و تکرار سقوط می کند.دولت آبادی به چاه افتادن عباس را به عمد یا از راه قرینه و ناخودآگاه روایت میکند اما گویی به عمد ناخواسته یا اجازه نداشته که بیرون آمدنش را روایت کند.گویی لوک نجات یافته که در اثر پیری هماورد شتر مجنون نیست همزاد عباس است.عباس نیروی همه ی جوانانی است که میخواهند فردای خویش را از مغاک زمان بیرون بکشند و نجات دهند.جان به پایش میریزند در کشاکشی کشنده جان به سر میشوند.اما این سرنوشت پیر و ناتوان و سخت سنگین از این چاه تنگ و تاریک و طویل بیرون نمی آید.زمانی که همه با تمام وجود می کوشند که این مانع بزرگ حیات خویش را از آن اعماقی که بودنشان به آن وابسته است بیرون بکشند.ناتوان می مانند و از خونابه آن وجود و این تلاش بهره مند میشوند.

آدمهای قصه سلوچ در گریز از این مکان و در زیر سایه ی مرموز و سهمناک زمان به ناکجا آبادها و نامعلومها ،می گریزند و مهاجرت می کنند. اما آنچه باقی و پابرجاست همین واقعیت وابسته به مکان است.آب باریکه ای خونین که همگی بر سر آن نزاع دارند. سلوچ نماد گریز از این واقعیت جاری و ساری به آن ناکجا آباد گم و نامعلوم است.نه فراشدی از این موقعیت محتوم مکانی و زمانی .چه آن کس که می گریزد و چه آن کس که می ماند هیچکدام راه به آینده نمیبرند.زیرا نمیتوانند دگرگونی و دگردیسی ایجاد کنند .ولو مانند ابراو شیفته تغییر و دگردیسی باشند.

این سرنوشت محتوم ،بیرحمانه وتوام با هوا و هوس و درگیرودار جدیتهای تعارض آمیز افسار گسیخته بکارت و طراوت و شادابی و جوانی و نیروی آدمها را به هدر میدهد.چقدر در اینجا دولت آبادی مانند هدایت از دل واقعیتها سرنوشت انسان در بند زمان و مکان تکراری را روایت می کند.دولت آبادی درست روایت این زمان را نوشته است،ماندن یا مهاجرت دلبستن یا دل کندن چیزی را عوض نمی کند.دگرگون شدن است که سترونی و نازایی را از اعماق این چاه خشک یا در حال خشک شدن را بیرون می کشد.یعنی سلوچی که قبلا بوده و روایت نشده است یعنی سلوچ سازنده مقنی، هنرمند وخلاق،نه سلوچی که خودش امتداد خودش نیست نه سلوچی که در جبر زمان چمبر می زند و می شکند یا سلوچی که باقی مانده اش یک توهم و شایعه ی امید بخش است .سایه ای گنگ که در تاریکی از دور دستها می آید.

رئیس سازمان جهاد کشاورزی استان کرمانشاه خبر داد؛

بهره‌برداری و آب اندازی ۴۴۹۷ هکتار از مزارع قطعه اول سامانه گرمسیری در استان کرمانشاه

رئیس سازمان جهاد کشاورزی استان کرمانشاه طی گزارشی از طرح اجرای شبکه های آبیاری و زه کشی سامانه گرمسیری در استان گفت؛ تاکنون ۴۴۹۷ هکتار از مزارع قطعه یک سامانه گرمسیری به بهره‌برداری رسیده و آب به مزارع کشاورزان وارد شده است.

به گزارش روابط عمومی سازمان جهاد کشاورزی استان کرمانشاه؛ مهندس نوربخش حاتمی با بیان این خبر افزود؛ بر اساس عنایات مقام معظم رهبری (مدظله العالی) در توافقنامه طرح اجرای شبکه های آبیاری و زهکشی مناطق مرزی در سال ۹۳ که با هدف مهار ۷ میلیارد متر مکعب از آبهای مرزی خروجی از کشور را جهت اجرای شبکه های اصلی و فرعی در سطحی معادل ۴۷۶ هزار هکتار پیش بینی گردید پس از کاهش تخصیص ها به ۲۲۷ هزار هکتار تغییر یافت، سهم استان کرمانشاه در ابتدا ۱۰۰ هزار هکتار بود که بعد از تغییرات تخصیص آب مناطق مرزی به ۶۴ هزار هکتار رسید.

حاتمی سهم استان کرمانشاه از طرح سامانه گرمسیری را در مجموع ۳۴ هزار هکتار اعلام نمود و خاطرنشان کرد؛ این سطح در دو قطعه اجرایی شده است که در قطعه اول حدود ۲۳ هزار هکتار و قطعه دوم نیز حدود ۱۱ هزار هکتار می باشد.

حاتمی سپس به بهره‌برداری ۴۴۹۷ هکتار از قطعه یک سامانه گرمسیری اشاره داشت و تصریح نمود؛ با توجه به برنامه زمان بندی مشترک با وزارت نیرو تا پایان سال در صورت تامین اعتبار لازم این سطح به ۱۷ هزار هکتار خواهد رسید.

حاتمی گفت؛ از بیش از ۲۳ هزار هکتار اراضی قطعه اول سامانه گرمسیری در استان، تاکنون ۲۲۵۰۰ هکتار آماده بهره‌برداری است و ۸۰۳ نیز در دست اجراست.

رئیس سازمان جهاد کشاورزی استان کرمانشاه سهم استان کرمانشاه در قطعه دوم سامانه گرمسیری را حدود ۱۱ هزار هکتار برشمرد و افزود؛ قطعه دوم سامانه گرمسیری استان که جزء اراضی ملی است مربوط به بخش سرمایه گذار می باشد که تاکنون ۱۹۵۴ هکتار در حال بهره‌برداری بوده و واگذار شده و ۹۲۵۲ هکتار نیز از این سطح آماده واگذاری است.

وی در ادامه به دستاوردهای مهم طرح سامانه گرمسیری در استان کرمانشاه پرداخت و گفت؛ با اجرای این طرح در استان اشتغالزایی مستقیم بیش از ۱۰ هزار نفر در منطقه فراهم می شود.

روند افزایش بازگشت روستائیان مهاجر به منطقه، جلوگیری از خروج آبهای استان، افزایش رونق تولید با توجه به دو یا سه کشته بودن اراضی و استفاده از الگوی کشت مناسب، استفاده از کشت های پاییزه از جمله چغندرقند جهت صرفه جویی در مصرف آب، افزایش میانگین تولید محصول در هکتار و... را از دستاوردهای طرح بیان داشت.

وی دیگر دستاوردهای اجرای طرح سامانه گرمسیری را ایجاد پتانسیل لازم برای کشت و صنعت و صنایع تبدیلی محصولات، تثبیت عشایر منطقه با توجه به افزایش تولید علوفه و به تبع آن افزایش تولید فراورده های دامی و... برشمرد.

حاتمی سپس به مشکلات اجرایی برای آب اندازی اراضی کشاورزی در سامانه گرمسیری اشاره داشت و گفت؛ با توجه به نزدیک شدن به فصل برداشت غلات در مناطق گرمسیری، جهت جلوگیری از ایجاد خسارت در اثر آب اندازی به مزارع کشاورزان، عملیات آب اندازی در مزارع تا پایان برداشت با کندی انجام می گیرد.

وی در ادامه افزود، همچنین به دلیل شرایط ویژه کشور ناشی از شیوع بیماری کرونا تامین نیروی انسانی، تجهیزات، کالا و خدمات با صعوبت انجام می شود.

کاشت بیش از ٦ هزارو ۲۰۰ هکتار ذرت دانه ای در شهرستان کرمانشاه

سرپرست مدیریت جهاد کشاورزی شهرستان کرمانشاه گفت: عملیات کاشت ذرت دانه ای در سطحی بیش از ۶ هزارو ۲۰۰ هکتار از مزارع این شهرستان تا تارخ۹۹/۳/۱۸ انجام شده است .

به گزارش روابط عمومی سازمان جهاد کشاورزی استان کرمانشاه، ابراهیم دارایی با اعلام این خبر افزود؛ شهرستان کرمانشاه دارای۳۱۱هزار هکتار اراضی زراعی می باشد که پیش بینی می شود امسال بیش از ۶۱ هزار تن دانه ذرت از مزارع این شهرستان برداشت شود .

دارایی در ادامه به زمان کاشت ذرت دانه ای در شهرستان اشاره داشت و خاطرنشان نمود: کشت محصول ذرت در این شهرستان با توجه به وضعیت آب وهوایی در ابتدای سال بعنوان کشت بهاره انجام می گیرد ودر اوایل پاییز همان سال نیز برداشت می شود .

وی در ادامه یاد آورشد :

کشت این محصول با استفاده از تعداد ۱۰۹ دستگاه بذرکار و ردیف کار از اواخر فروردین ماه شروع و در اواخر اردیبهشت ماه سال جاری به پایان رسیده است .

هفته‌نامه دو زبانه فرهنگی، سیاسی، اجتماعی در غرب و شمال غرب ایران

• صاحب‌امتیاز و مدیرمسؤول: جلیل آهنگرنژاد

ارتباط با مدیرمسؤول: ۰۹۱۸۷۵۵۲۶۹۶

کرمانشاه ابتدای خیابان مدرس (جلوخان) ساختمان دکتر رحیمی، طبقه اول

چاپ پیام رسانه همدان

صدای آزادی

سرویس فرهنگی: منصور یاقوتی

سرویس کوردی: محمدجواد جلیلیان، اشکان میری

دبیر تحریریه: مریم نجفی

سرویس خبر: کاوه آهنگرنژاد

سرویس جدول و سرگرمی: گلناز بنفشه‌دوست

شماره ۵۷۷ ◆ ٤ تیر ماه ۱۳۹۹

سال پانزدهم * ۸ صفحه * ۵۰۰ تومان

دریچه ای به روی حماسه بابک خرمدین

● به قلم منصور یاقوتی

آغاز گاه رمان تاریخی

پژوهشگر ارجمند سعید نفیسی در مرداد ۱۳۳۳ کتابی پژوهشی و مستند در ۲۱۶ صفحه با نام بابک خرم دین دلاور آذربایجان با کوشش کتابفروشی فروغی در دو هزار نسخه در اسفند ۱۳۴۸ خورشیدی به پایان رساند که باب بابک پژوهشی را در ایران گشود و موجب شد برخی از اهالی قلم که طبعی در نوشتن و گزارش نویسی داشتند سعی کنند داستانی درباره زندگی بابک بنویسند از جمله نادعلی همدانی که کتابی با عنوان حماسه بابک خرمدین بر پایه روایات و اسناد که منابع و ماخذ تحقیق خود را در پایان کتاب ارائه کرده بود بنویسد صفحه پایانی کتاب ۳۰۴ عینا آورده می شود که خوانندگان خود داوری کنند معماری داستان را .

معاویه ،سپهسالار بابک را نیز بعد از بابک به قتل رساندند افشین بعد از قتل بابک سعی کرد مازیار را به مبارزه شدیدتر و علنی تر علیه اعراب و به خصوص طاهریان تحریک کند با این امید که طاهریان در برابر او عاجز بمانند و خلیفه افشین را مأمور سرکوبی مازیار کند و با پیروزی بر مازیار حکومت خراسان را از چنگ طاهریان در آورد و به آرزوی دیرینه اش برسد اما مازیار به توطئه برادرش کوهیار دستگیر شد و به بارگاه خلیفه فرستاده شد که به دستور معتصم او را سر بریدند و تن بی سر او را در محلی که جسد بابک را آویخته بودند و به «کنیسه بابک» معروف شده بود آویختند اما افشین نیز از آن همه خوش خدمتی طرفی نبست و چون تمام نقشه ها نقش بر آب شد و توطئه قتل معتصم را چید اما معتصم که قبلاً توسط جاسوسان از این توطئه آگاه شده بود افشین را دستگیر و زندانی کرد.افشین در زندان از گرسنگی مُرد.

کتاب دیگر که با عنوان داستان درباره بابک نوشته شده اثر جلال برگشاد است که با ترجمه رحیم رئیس نیا و رضا انزابی نژاد در اختیار خوانندگان قرار گرفته و طی ۵۲۴ صفحه تمام می‌شود که ۳۳۲ صفحه آن مربوط می‌شود به دربار خلیفه . در واقع داستان از صفحه ۳۳۲ آغاز می شود .

«جاویدان از زبان شبل و سلمان درباره دلاوری‌های بابک چیزها شنیده بود. ۱۹۲ صفحه باقیمانده چنین به پایان می‌رسد شیهه قاراقاش ها روزها را به ماه ها و ماه ها را به سالها می دوخت و پیام کوه ها را به دشت ها می رساند یک روز شاهین بالا و بالاتر پرید و اسب فرارفت و فراتر رفت . رفت و رفت تا بر بام بلند آذربایجان بلندترین نقطه آذربایجان بر قله سبلان رسید صفحه ۵۲۴ .

این هم نمونه نثر و توصیف و حالات رمانتیک !

اما کتاب دیگر به عنوان «بابک، شهریار ایران زمین » نوشته التفات عبدی زاده متولد ۱۳۲۸ ساکن اردبیل تجربه ایست بسیار خام در زمینه کوشش در نگارش داستانی که خوانندگان حرفه‌ای داستان با خواندن سطوری از آن خود می توانند به روشنی درباره آن داوری کنند نمونه توصیف در دامنه های سرسبز سبلان آفتاب در حال غروب است ابرها گویی خون گریه خواهند کرد چمنزارهای زمرد فام با نسیم ملایم بهاری رقص جادویی دارند ... سبلان هر دماغی را سرمست می سازد صفحه ۴۲ .

نمونه ای از درگیری با حذف اضافات ملال‌آور :

چون پلنگ زخم خورده به سوی مرد خیز بر می‌دارد و سینه دشمن را چاک میدهد مرد ریشو در حالی که خون‌ازدهانش‌بیرون‌میزند‌آخرین‌سخنانش‌رامیگوید کافر ...مجوس ....زندیق ...آ...خر...نی...شت...رازدی ؟...

شروین به صدا در می آید : ای گرگ بی مقدار زنم را بی شوی و فرزندانم را بی پدر کردی از سلاله ضحاک تف بر تو.

لحظه ای دستها را به زانوانش تکیه داده به جلو خم می شود و سپس به زور دست ها را به سوی آسمان بلند کرده ادامه می‌دهد: درود و ستایش باد به گاه واپسین و بدی نگاه و ستایش باد به کشور بان دلاور پرور پاک سرآمد و پاکی ها درود و ستایش باد ...

بر پشت بر زمین می افتد و درحالیکه نماز مغرب را می‌خواند جان می سپارد صفحه ۴۴ .

در صفحه ۱۷۸ می خوانیم : «بسیاری از مورخان از جمله طبری و ابن اثیر واقعه جنبش و شکوه و عظمت آن را در زیر سایه پیروزی اسحاق بن ابراهیم بر تعدادی از خرمدینان همدان کمرنگ‌تر نموده‌اند در صورتی که جنبش تنها یک شب به طول انجامیده بود و فردایی برای جنبش وجود نداشت و تحقیقات سپاه معتصم حداقل چند روزی پس از واقعه به ایران رسیده اند.

ابن اثیر می نویسد...»

خوب هر قصه خان یا آشنا به قواعد نگارش داستان می‌داند این بیان مختص نگارش مقاله یا تاریخ است بخش هایی از کتاب به صورت خسته کننده برای خواننده ای که قصد خواندن داستانی را دارد تبلیغ برای آیین مزدک یا به صورت گسترده آوازه گری برای آیین زرتشت است :

به عنوان مثال :« ... گره دوم را می بست و پس از بر زبان راندن ۱۲ کردار (۱-خورند ک ۱-ستانند ک ۳-دهند ک ۴-برندک ۵-خورندک ۶- خیزندک ۷- یابندک۸- کشندک ۹- زنندک ۱۰-آیندک ۱۱-دوندک ۱۲- شنوندک) سومین گره را میزد : نویسنده این کتاب باید مدتها بلکه سالیان طولانی مشق و تمرین نوشتن داستان می‌کرد با نگاه به خود اجازه نوشتن داستان می داد آنهم نه موضوعی شگرف تاریخی و عظیم درباره بزرگترین شورشی تاریخ بشریت .

نویسنده تفاوت بین حکایت ،داستان ، داستان بلند و رمان را نمی‌داند برخی صحنه ها را به صورت نمایشنامه نوشته است نگارش داستان‌های بلند یا رمان های شگرف درباره شخصیت هایی مانند کوروش، خشایارشاه، شاپور شاه، نادرشاه ،آریوبرزن ... نیازمند مطالعه بسیار گسترده در حوزه رمان و داستان را دارد و خواندن مهمترین آثار نویسندگان بزرگی مانند لئون تولستوی، ماکسیم‌گورکی میخائیل شولوخوف ،رومن‌رولان ،بالزاک، چارلز دیکنز، جک لندن، جان اشتاین بک ،دیگر رمان نویسان بزرگ و برجسته از سر تا سر جهان، در ایران هم «چشمهایش »اثر بزرگ علوی، آثار احمد محمود در زمینه رمان آثار مسعود کیمیایی و...

پرسش اساسی این است : نویسنده ای که قصه گو نیست، تفاوت بین قصه و داستان را نمی داند و درکی از بافت رمان ندارد و رمان تاریخی را نمی شناسد؛ چگونه به خود اجازه می دهد که باخواندن کتابی البته مستند و معتبر، به قلم «سعید نفیسی» که مبتنی بر پژوهشی عالمانه درباره بابک پژوهشی است، به این هوس بیفتد که قلم بردارد و بی آنکه رمان و یا داستان را بشناسد، روایتی سرهم بندی شده جمع و جور کند و با سرمایه خود منتشر کند.

یک ضرب المثل قدیمی با روایت کوردی کرمانشاهی که من ترجمه فارسی آن را می آورم می گوید :

« در دهی که کدخدا نباشد، به خروس می گویند ابوالقاسم خان » یا « در کشوری که پادشاه نباشد، یک چشم هم ادعای پادشاهی می کند.» لابد این مصیبت دامنگیر این سرزمین بوده که در غیاب عقابان ، کلاغ ها مدعی پرواز بوده اند.

« و دیوری وازان، کورکوره وازان » یا شاید هم خفاشان مدعی پرواز بوده اند.

در جایی که در پیکره ی جهان در طول تاریخی داستان و به ویژه رمان تاریخی ژانری بوده است چنان سخت و شگرف که کمتر نویسنده حتی قدرتمندی به خود اجازه می داده که در این گستره ی دشوار گام بردارد و در سطح جهان تعداد رمان های تاریخی جدی اندک شمار است. در ایران پس از انتشار پژوهش عالمانه ی استاد سعید نفیسی درباره ی بابک خرمدین، افرادی که نه نویسنده بوده اند ، نه داستان و رمان را می شناسند، مطالبی خام دستانه و از سر بی سوادی و بی استعدادی درباره آن هم شخصیتی ملی و تاریخی بنویسند و با سرمایه ی خود منتشر کنند که در گستره ی مبارزات رهایی بخش ملت ها در جهان، یک سر و گردن از همگی سربلندتر است و این نه ادعایی بر پایه احساسات ملی است، که رزم ۲۲ ساله او در بافت جغرافیایی پهناوری از کناره کوههای قفقاز تا اصفهان و مرکز ایران و تمامیت سرزمین کردستان و در بین اقوام کرد پشتوانه ی مستند این پیکار دلیرانه است.

همین موضوع شاید یکی از انگیزه هایی شد برای پژوهشی گسترده و دقیق درباره زندگی و مبارزات بابک خرمدین و سرانجام در آستان کهنسالی ، کوشش در جهت خلق و آفرینش رمانی تاریخی ـ تخیلی درباره بابک خرمدین که خلاء روایت دراین زمینه با خلق رمانی واقعی برطرف شده و راه برای آیندگان و البته نویسندگان واقعی و با تجربه و میهن دوست باز شود که بر پایه تاریخ ۳۰۰۰ ساله ایران زمین، از داریوش شاه و ۱۹ پیکار قهرمانانه او تا برسد به دلیری ها و رزم آفرینی های پادشاهان اشکانی و ساسانی ، در آینده رمان های عظیم تاریخی آفریده شود.

رمان حماسه بابک خرمدین، به قلم منصور یاقوتی که در بهار ۹۹ توسط انتشارات نگاه به قیمت ۱۳۵ هزار تومان و در ۸۸۰ صفحه منتشر شده طی یک قرن نخستین تجربه در زمینه ی نگارش رمان تاریخی است.

دوم خرداد ۱۳۹۹

شعری از استاد بهزاد کرمانشانی

بیم و امید

خانه آباد شود گرچه زکار من و تو
نیست کس روز مبادا به کنار من و تو
نقد خود عَرضه به بازار لئیمان چه کنیم
کاین حریفان نشناسند عیار من و تو
وقت امن است و سلامت وطن از مدعیان
لیک هنگام بلایاست دیار من و تو
مکن از ساده دلی آرزوی سبزه و گل
که خزانتر ز خزانست بهار من و تو
با چنین دام که بی دانه فکندیم بدشت
نشود طایر مقصود شکار من و تو
انتظاریست کزآن چشم امید است سپید
سربرآوردن صبح از شب تار من و تو
هم مگر بی زَر و زوری چون تو من، وَرنَه
نشود هیچ کسی یاور و یار من و تو
هدف طعنه و طنزیم ز هر سوی اگر
در گِل افتد ز بد حادثه بار من و تو
راز ما را بدَر از پرده فکندی زِ چه رُوی
این نبود ایدل غمّاز قرار من و تو
بیم بیدردی و امید حقیقت نگریست
بیم و امیدی اگر هست بِکار من و تو

انا لله و انا الیه راجعون

کل من علیها فان و یبقی وجه ربک ذوالجلال والاکرام

با نهایت تأسف و تأثر، به مناسبت چهلمین روز درگذشت شادروان زنده یاد

حاج عبدالعلی مدلل

به اطلاع می رسانیم به منظور جلوگیری از شیوع بیشتر ویروس کرونا و ارج نهادن به توصیه های مسئولان بهداشت، مبنی بر عدم تجمعات و حفظ سلامتی همگان، از برگزاری هر گونه مراسمی بر سر مزار و منزل آن مرحوم خودداری می نماییم.

ضمناً بار دیگر با کمال احترام و تواضع، از عنایت و حسن توجه همشهریان عزیز از اقشار مختلف و اقوام وابسته، طوایف و ایلات مختلف غرب کشور و همچنین جوامع اهل حق و اهل تسنن و آشنایان و همسایگان، همکاران و دوستان در خارج از کشور و دیگر سروران گرامی لشگری و کشوری، از کلیه استان ها و شهرهای مختلف، در اقصی نقاط ایران که در مراسم تشییع و خاکسپاری و دیگر مراسم ترحیم آن عزیز از دست رفته، ما را مدیون لطف و غریق محبت خویش فرمودند، از صمیم قلب تشکر و سپاسگزاری می نماییم و برای همگان از خداوند رحمان و رحیم اجر عظیم الهی خواهانیم. انشاء ا... خداوند توفیق جبران محبت همه شما همراهان خوب را به ما عنایت فرماید.

سایه اش ما را پناهی بود و رفت
شانه هایش تکیه گاهی بود و رفت

خاندان مدلل و سایر بستگان